Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 216 (7. 905) | 1991 йил | 8 ноябрь, жума | Нархи 8 тийин

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

● Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Мирзачўл ўзлаштирилиши бошланганлигининг 35 йиллиги муносабати билан мелиораторлар, қурувчилар, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига табрик йўллади. Бу табрикни мазкур санага бағишлаб Гулистонда бўлиб ўтган тантанали йиғилишда республика Олий Кенгашининг Раиси Шавкат Йўлдошев ўқиб эшиттирди. Мирзачўлни ўзлаштириш бошланганлигининг 35 йиллиги тантаналарида республикамиз қишлоқ меҳнаткашлари вакиллари билан биргаликда Қозоғистон, Тожикистон ва қирғизистонлик меҳмонлар иштирок этдилар.

● Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг давлат ва ижтимоий хавфсизлик, мудофаа ва ҳарбий хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш комитетининг навбатдаги мажлисида Тошкент шаҳар ва Самарқанд вилоят ижроия комитетларининг ҳарбий хизматчилар оилаларини уй-жой, мактабгача тарбия болалар муассасаларидаги жойлар билан таъминлаш, зобитларнинг рафиқаларини ишга жойлаштиришга доир фаолиятлари тўғрисидаги масала муҳокама этилди.

ИТТИФОҚДА

● Кеча Москва, Санкт-Петербург ва қатор бошқа йирик шаҳарларда Улуғ Октябрь социалистик инқилобининг 74 йиллиги муносабати билан намойиш ва йиғилишлар бўлиб ўтди. Бу шаҳарларда бошқа ижтимоий кучлар ва ҳаракатлар айни пайтда Октябрь инқилобини қоралашга қаратилган тадбирлар ўтказдилар.

● Россия Президенти Борис Ельцин РСФСР ҳудудида КПСС ва РСФСР Компартияси фаолиятини тўхтатиш, уларнинг ташкилий тизимларини тарқатиб юбориш тўғрисидаги фармонга имзо чекди.

● 5 ноябрга ўтар кечаси Озарбайжон томонидан Арманистонга газ етказиб бериш тўла тўхтатилди. Бунга жавобан Арманистон Президенти Левон Тер-Петросян мамлакат Давлат Кенгашига иқтисодий ҳамжамият тўғрисидаги шартномага имзо чеккан республикалар томонидан Озарбайжонга қарши сиёсий ва иқтисодий чоралар кўришни талаб қилиб расмий мурожаат қилди.

● Москва мэри Гавриил Попов 6 ноябрь куни ўтказган матбуот конференциясида пойтахтда нон учун жуда катта навбатлар пайдо бўлганлиги муносабати билан 1 декабрдан бошлаб икки нав нон ҳозирги баҳоларда талонлар бўйича сотилишини маълум қилди. Бошқа нав нонлари эркин баҳоларда сотилади. 1 декабрдан Москвада гўшт, колбаса, мол ва ўсимлик ёғи, тухумга ҳам талонлар жорий этилиши мўлжалланяпти.

ХОРИЖДА

● Ироқ билан уруш пайтида Қувайтнинг портлатиб юборилган сўнгги — 732-нефть конидаги ёнғин 6 ноябрда ўчирилди.

● Болгария Президенти Желю Желев яқинда ўтказилган парламент сайловларида кўп овоз олган Демократик кучлар иттифоқининг етакчиси Филип Димитровга янги ҳукуматни тузишни топширди. Бу сўнгги 47 йил давомида мамлакатдаги биринчи нокоммунистик ҳукумат бўлади.

● Югославияда миллатлараро можаролар негизида бошланган уруш давомида биринчи марта Сербия шаҳарларига ҳам тўплар билан зарба берилди.

● 48 ёшли профессионал разведкачи, Совет Иттифоқи бўйича мутахассис Роберт Гейтс АҚШ Марказий разведка бошқармасининг бошлиғи қилиб тасдиқланди.

ТАРИХИЙ ҚАДАМ

● Шартномани имзолаш пайти.

С. ВЕЛИЧКИН (ЎзТАГ) олган сурат.

Беларусь Республикасининг ҳукумат делегацияси аъзоларини Тошкент қадрдон дўстлар, туғишган оғаинилардек кутиб олди. Республика Олий Кенгашининг Раиси С. С. Шушкевич билан бирга Ўзбекистонга Беларусь Республикаси Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари В. И. Шолодонов, Олий Кенгаш Қонунчилик комиссиясининг раиси Д. П. Булахов, ошкоралик, оммавий ахборот воситалари ва инсон ҳуқуқлари масалалари комиссиясининг раиси И. М. Коротченя, Халқаро ишлар ва ташқи иқтисодий алоқалар комиссиясининг раиси В. П. Садовский, Миллий сиёсат ва миллатлараро муносабатлар комиссиясининг раиси М. А. Слемнев, халқ депутатлари Могилев вилоят Кенгашининг раиси Н. Ф. Гринев, енгил саноат вазири Н. Т. Гулев, Фанлар академиясининг вице-президенти А. В. Степаненко келдилар. Делегация таркиби бу қадар мўътабар бўлишига боис шуки, иккала мустақил республика муносабатларнинг янги даврига — давлат даражасидаги муносабатларга ўтди. Ўзбекистон билан Беларусь бир-биридан бир неча минг километр олисда жойлашган бўлсаларда, иқтисодий ришталар билан чамбарчас боғланганлар. Уларнинг халқлари ўртасига душманлик уруғини сочиш мумкин бўлмаганидек, иқтисодий ришталарни ҳам узиб бўлмайди, чунки халқларимизнинг дўстлиги фашизмга қарши кураш йилларидаги жанг майдонларида тўкилган қон билан мустаҳкамланган.

6 ноябрь куни Беларусь Республикасининг расмий делегацияси билан бўлиб ўтган музокараларда Ўзбекистон Республикаси томонидан Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Д. Н. Шамшетов, Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари Б. И. Бугров, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосарлари Ў. Қ. Исмоилов, Б. С. Ҳамидов, Олий Кенгаш Ошкоралик масалалари комитетининг раиси Э. В. Воҳидов, Чет эллар билан алоқа комитетининг раиси П. Қ. Ҳабибуллаев, Қонунчилик, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари комитетининг раиси Э. Ҳ. Халилов, халқ депутатлари Тошкент вилоят Кенгашининг раиси С. Д. Сайдалиев, Фанлар академиясининг президенти М. С. Салоҳиддинов, халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг раиси А. И. Фозилбеков қатнашдилар.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов билан Беларусь Республикаси Олий Кенгашининг Раиси С. С. Шушкевич Ўзбекистон Республикаси билан Беларусь Республикаси ўртасидаги давлатлараро муносабатларнинг асослари тўғрисидаги шартномани имзоладилар.

Иккала республика ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқалар тўғрисида ҳукуматлараро битим ҳам имзоланди. Уни Ўзбекистон Республикасининг вице-президенти Ш. Р. Мирсаидов билан Беларусь Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари В. А. Заламай имзоладилар.

Иккала республиканинг раҳбарлари журналистлар билан бўлган суҳбатда мана шу энг муҳим ҳужжатларнинг имзоланишини тарихий қадам деб атадилар.

И. А. Каримов билан С. С. Шушкевич журналистларнинг саволларига салкам бир ярим соат мобайнида жавоб қайтардилар. Турли-туман саволлар берилди, уларнинг ҳар бирига батафсил жавоб қайтарилди. Ҳа, журналистлар билан мана шундай учрашувлар яхши анъана бўлиб қолди, улар раҳбарларнинг ўз оғзидан муҳим ахборотни олиш, уларнинг бирон-бир масала хусусидаги нуқтаи назарини билиш имконини беради. Аммо, журналистлар шаънига ҳам аччиқ гаплар айтилди. Бу сафар Станислав Станиславович қаламкашларга жиддий эътирозлар билдирди. Мухбирлар баъзан ўткир фактлар кетидан қувиб, воқеаларни бузиб кўрсатишдан ва ҳатто республикалар раҳбарларининг фикрларини ўз билганларича талқин этишдан, улар айтмаган фикрларни айтди, деб ёзишдан ҳам қайтмайдилар, деб таъкидлади у.

И. А. Каримов билан С. С. Шушкевич журналистларнинг масъулиятига алоҳида эътиборни қаратдилар. Ҳозирги мураккаб ва таҳликали даврда журналистларнинг сўзи айни вазминлиги ва холислиги билан қадрли эканини айтдилар.

Телетомошабинлар шу куниёқ журналистлар билан бўлган учрашувни тўла-тўкис кўра олдилар. Шу сабабли унинг айрим жиҳатларинигина баён этиш билан кифояланамиз.

— Ўзбекистон ҳам, Беларусь ҳам сўнгги вақтда республикалар — тарқалиб кетаётган Иттифоқнинг субъектлари билан бир қанча ўзаро алоқа ўрнатдилар. Бу алоқалар келгусида қандай ишлайди, республика иқтисодиётини чуқур тангликдан олиб чиқишга қандай имкон беради? Сиёсатчилар реалистик фикр юритадиган кишилар эканлигини тушунамиз, аммо бўлажак воқеаларни халқнинг қандай яшаши, уни нималар кутаётгани жиҳатидан тахмин қилмаслик мумкин эмас, ахир очиғини айтадиган бўлсак, одамлар кутавериб чарчашди...

Ўзбекистон Ахборот бошқармаси мухбирларининг шу саволига Беларусь ва Ўзбекистон раҳбарлари жавоб қайтардилар.

С. С. Шушкевич: имзоланган ҳужжатларнинг иқтисодий аҳамиятини таъкидлар эканман, уларнинг сиёсий жиҳатига ҳам тўхталиб ўтмоқчиман. Ҳужжатлар мустақил ва эркин республикалар номидан имзоланди. Бу эса биз — республикаларнинг вакиллари ташқаридан ҳеч қандай тазйиқсиз ҳам сиёсий, ҳам иқтисодий алоқаларни ўзимиз ўзаро ўрнатаётганлигимизни билдиради. Мен буни мустақилликнинг қайтадан тикланиши деб атаган бўлур эдим, яқин вақтгача биз бундай мустақилликдан маҳрум эдик. Бу олдинга қўйилган қадамдир, тарихий қадамдир, чунки у халқларга ўз йўлини танлаб олиш имконини беради. Ўзбекистон билан Беларусь халқлари шундай йўлни танлаб олишди.

Марказ деб аталган тузилманинг тазйиқ ўтказишига хотима берилган. Бунга абадул-абад чек қўйилди. Ҳолбуки, ана шу тузилмалар аслида ҳеч қандай фойда бермай, барча неъматлардан фойдаланар эди. Ҳатто айрим ҳолларда зарар етказарди. Давлат Кенгашининг сўнгги қарори жуда кўп вазирликларни қисқартирди. Улар ёпиб қўйилади, лекин бу бирор кишига таъсир қилдими, ҳеч кимга таъсир қилгани йўқ. Чунки аслида бу вазирликларнинг ўзи йўқ эди.

Энди тахминлар тўғрисида. Республикамизда, фақат биздагина эмас, вайрон этувчи жараёнлар ғоят жадал бормоқда. Биз ҳаётий бўлмаган ва зарарли тузилмаларни онгли равишда бузиб ташлаяпмиз. Лекин ўрнига оқилона бирор нарсани ана шундай тезликда барпо этяпмизми? Афсуски эски тузилмалардан, айтиш мумкинки, мажлисбозлик тамойиллари қолди, шу сабабли ижроия ҳокимияти ҳамон ожиз. Бу бартараф этиш лозим бўлган иллатдир.

Биз ҳамма нарсани ўз жойига қўядиган энг мақбул вариантни топамиз, деб ўйлайман. Ижроия ҳокимият ҳам ишлай бошлайди.

Бизнинг вазифамиз — келгуси йилда иқтисодиётдаги аҳволни барқарорлаштиришдан иборат. Республикалар ўртасидаги шартномаларнинг бажарилиши ҳам худди шу ишга кўмаклашади. Фаразлар — мураккаб иш, лекин барқарорлаштиришга эришилса, у ҳолда икки йилдан кейин турмуш даражасининг яхшиланганини ҳис этамиз.

И. А. Каримов: Республикалар ўртасида имзоланган шартномалар фалокатли тарзда тезлик билан иқтисодий алоқаларнинг узилиб бориш жараёнини тўхтатиб қола олади. Бир вақтлар ҳар бир мурувватгача барча нарсаларни ишлаб чиқариш ҳақида буйруқ берадиган режалаштирувчи марказ ҳозир бирон-бир чора кўришга ночор бўлиб қолди, республикаларни тўлқинлар гирдобига ташлаб қўйди. Бунинг маъноси шуки, оддий моддий таъминотдан маҳрум бўлган ўнлаб, юзлаб корхона эртага тақа-тақ тўхтаб қолади. Раҳбарларнинг вазифаси ишлаб чиқариш тўхтаб қолмаслиги учун, озиқ-овқат таъминоти бир меъёрда бориши учун ўз вақтида аралашишдан, республикалар ўртасидаги алоқаларни йўлга қўйишдан иборат. Бир лаҳза ўйлаб кўрайлик, биз сариёғни Беларусдан оляпмиз, тракторлар, унинг деталлари ҳам ўша ердан келяпти, хўш, агар бу маҳсулотларни бериш тўсатдан тўхтаб қолса, нима бўлади, — буни тасаввур қилиш қийин эмас. Республикаларимиз ўртасидаги алоқалар нақадар муҳимлигини мана шу кичик мисол кўрсатиб турибди.

Агар биз имзолаган ҳужжатлар ҳақида завқ-шавқ билан айтилаётган гапларни бир нафас тўхтатиб, уларнинг энг муҳим аҳамияти ҳақида ўйлаб кўрадиган бўлсак, бунинг моҳиятини эртагаёқ ҳар бир киши сезиб олади. Бироқ шартнома бажарилган тақдирдагина, ундан наф чиқади. Шартноманинг ҳар бир бандини қандай қилиб бўлмасин бажара олиш қобилиятини, ваъдага вафо қилиш одатини худди шу ўринда кўрсатиш керак.

Энди тахминлар ҳақида гапирмоқчиман, ҳа, бу — осон иш эмас. Ҳозир парчаланиб бораётган Иттифоқимизда бирон киши ҳеч қандай ваъдаларга ишонмаслигига аминман, чунки биз 1985 йилдан буён бундай ваъдаларнинг кўпини эшитдик.

Республикалар ўртасидаги шартномалар эса — аниқ иш. Бу иш Республикалар ўртасида алоқалар ўрнатиш ва уларни мустаҳкамлаш — тангликдан чиқишнинг бирдан-бир йўли эканини ҳар бир киши англаб олиши учун имкон беради.

Ўзбекистоннинг Россия, Украина, Беларусь билан, Ўрта Осиё ва Кавказ орти республикалари билан тузган шартномалари — Ўзбекистон иқтисодиётини барқарорлаштириш йўлидир. Аммо биз бозор муносабатларига ўтсаккина, шу муносабатларнинг таркибий ва кўмакчи соҳаларини вужудга келтирсаккина, корхоналарга ва ишбилармонликка эрк берсаккина бу ишда бирон-бир арзигулик натижага эриша оламиз.

Шундагина биз одамларга қуйига қараб бориш тўхтатилиши, юқорига кўтариладиган кун бошланиши хусусида кафолат бера оламиз. Биз яхши умидли кишилармиз, шундай бўлишига ишонамиз. Борис Николаевич келгуси йилнинг кузига бориб Россиядаги аҳвол яхшилана бошлайди, деяпти. Биз ҳаммамиз бир-биримиз билан чамбарчас боғлиқмиз. Республикалардаги жараёнлар ҳам тахминан бир хил кечаяпти. Ишончим комилки, бизнинг республикамиз ўзининг шартномавий мажбуриятларининг бажарилишини нақадар фаол таъминлаб борса, кўп куч-ғайратлар билан йўлга қўйилаётган ўз ташқи алоқаларини юритиб, мустаҳкамлайверса, чет эллик ҳамкорлар билан яхши ишбилармонлик муносабатларини ўрнатса, Ўзбекистон халқларининг турмуш даражаси ҳам шу қадар тезроқ яхшилана бошлайди. Бу борада жуда кўп куч-ғайрат сарфланмоқда.

Биз журналистлар билан учрашувда айтилган икки рақамни ён дафтаримизга ёзиб олдик. Белорусда 350 мингдан кўпроқ ўзбек яшар экан, Ўзбекистонда эса 4,5 мингга яқин беларусь бор. Рақамларнинг ўзи эмас, балки, улар ҳам, булар ҳам ягона қардошлик оиласида яшаётганлари диққатга сазовордир. Модомики шундай экан, ҳозир «миллий масала бўйича баъзи мутахассислар» большевиклар зўрлик билан тузган халқлар дўстлиги ҳақида, бу муносабатларнинг сохталиги тўғрисида нимаики демасинлар, ҳақиқий воқеликка шак келтириб бўлмайди. Бу дўстлик яшамоқда, шу кунларда дўстлигимиз янги мазмун билан бойимоқда, бинобарин у зангламайди ва эскирмайди.

Ўзбек ва беларусь халқларининг, ўзбеклар билан россияликларнинг, Ўзбекистон халқи билан Украина, Қозоғистон, Ўрта Осиё республикалари халқларининг дўстлиги, келажаги порлоқдир.

* * *

Беларусь расмий делегациясининг аъзолари республиканинг миллий боғини бориб кўрдилар. Шарқнинг буюк мутафаккири ва шоири Алишер Навоий ҳайкали пойига гуллар қўйилди, улар Халқлар дўстлиги саройини кўздан кечирдилар. Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар.

— Биз Самарқанд ва Бухоро ёдгорликларини кўришга орзуманд эдик, — деди С. С. Шушкевич. — Аммо ов вақтни оладиган шу сафарга ҳам вақт топиш қийин.

Ҳа, ҳаммамизнинг ҳам вақтимиз жуда зиқ. Вазиятнинг ўзи тезроқ қарорлар қабул қилишни, уларни зудлик билан амалга оширишни тақозо этмоқда. Беларусь делегациясининг Ўзбекистонга ташрифи ҳам шуни кўрсатди.

Ҳукумат делегациясининг аъзолари шу куниёқ Минскка жўнаб кетдилар.

Виктор ДРАЧЕВ, Святослав ФЕНЮТИН, ЎзТАГ мухбирлари.

ОҚ ЙЎЛ СЕНГА, «ШАРҚ»

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти эндиликда «Шарқ» нашриёт-полиграфия бирлашмаси (концерни) деб аталади. Кўпмингкишилик жамоа вакилларининг бўлиб ўтган йиғилишида бирлашма Низоми ва бошқа ҳуқуқий ҳужжатлари муҳокама этилиб, тузатиш ва қўшимчалар киритилган ҳолда қабул қилинди.

Кун тартибига киритилган иккинчи масала юзасидан сўзга чиққан матбаачилар бирлашма бош директори лавозимига соҳанинг етук мутахассиси, ишбилармон раҳбар, жамоа ҳурмат-эътиборини қозонган Ислом Шомуродович Шоғуломов номзодини кўрсатдилар. И. Ш. Шоғуломов якдиллик билан бирлашма бош директори этиб сайланди.

Йиғилишда сўзга чиққан нотиқлар уларни қўллаб-қувватлаганликлари учун жумҳурият раҳбариятига миннатдорчилик изҳор этдилар, матбаачиликни янада ривожлантириш, уни сифат ва иқтисодий жиҳатдан янги поғонага кўтариш юзасидан қимматли таклиф-мулоҳазаларни билдирдилар.

ЎЗБЕК ТИЛИ БАЙРАМИ

ЎЗБЕК тилига Давлат тили мақоми берилиши муносабати билан республикамиздаги барча техника олий билимгоҳларида ўзбек тили кафедралари ташкил этилиб, уларда ўзбек тили дарси мустақил фан сифатида ўқитиб келинмоқда.

Куни кеча Халқлар дўстлиги нишонли Йўлдош Охунбобоев номидаги Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат олий билимгоҳи мажлислар залида «Ўзбек тили — Давлат тили» деб номланган шодиёна кечаси бўлиб ўтди. Кечада Тошкент Давлат дорилфунунининг профессори, филология фанлари доктори Абдуғани Алиев «Ўзбек тили тарихий тараққиётига бир назар» мавзуида сермазмун маъруза қилди. Шундан сўнг «Фан ва турмуш», «Саодат», «Муштум» ойномалари ва телеминиатюра ижодкорларининг Давлат тилига доир мулоҳазалари йиғилганларда зўр қизиқиш уйғотди.

Суннатулла РИЗАЕВ.

Тошкент шаҳар Кенгаши раёсатида

ХАЛҚ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши раёсатининг мажлисида Тошкент шаҳрида ваколатли ва ижроия ҳокимият тизимини такомиллаштириш тўғрисидаги масала муҳокама этилди. Шаҳар Кенгашининг раёсати Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши раёсатининг «Ўзбекистон Республикаси вилоятлари, шаҳарлари ва районларида давлат ва ижроия ҳокимияти органлари тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорини ижро учун қабул қилди.

Тошкент шаҳар Кенгаши доимий комиссиясининг Тошкент шаҳрида ҳокимият ва бошқарув органлари тизими ва вазифалари тўғрисидаги таклифлари кўриб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашига Тошкент шаҳрида давлат ва ижроия ҳокимияти органлари тизимини такомиллаштириш тўғрисидаги таклифлар билан чиқишга қарор қилинди.

Шаҳар Кенгашининг раёсати маданий меросни сақлаш заруратини, Тошкент шаҳрида тарих ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш ва таъмирлаш юзасидан ишларни кучайтиришни ҳамда Ўзбекистон Республикаси маданият вазирлигининг ёдгорлик биноларини давлат муҳофазасига олиш тўғрисидаги ишларнинг аҳволи ҳақидаги маълумотномасини ҳисобга олиб ишчи гуруҳи ташкил этишга қарор қилди. Унга қисқа муддатда республика маданият вазирлиги билан биргаликда давлат муҳофазасига берилаётган иншоотлардан фойдаланишнинг аҳволини ўрганиб чиқиш топширилди.

Тошкент шаҳар Кенгашининг раёсати шаҳар Кенгашининг атамашунослик комиссияси ҳамда маданият, фан, маориф, ахборот, ошкоралик ва ташқи алоқалар бўйича доимий комиссия район Кенгашларининг қарорлари, меҳнат жамоалари, жамоатчилик вакилларининг таклифлари асосида тақдим этган ҳужжатларни қараб чиқиб, қуйидагиларга ўз маблағлари ҳисобига ёдгорлик тахталари ўрнатишга рухсат берди:

Ўзбекистон Кинематографчилар уюшмасига Ўзбекистон халқ артисти Марям Ёқубова хотирасига у яшаган уйда;

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномалари муҳарририятига муҳаррият биносида рўзномаларнинг биринчи муҳаррири Саъдулла Кароматов хотирасига;

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасига ёзувчи Турғун Пўлат хотирасига у яшаган уйда;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси академиянинг энергетика ва автоматика илмгоҳи биносида академик Музаффар Ҳомидхонов хотирасига;

Тошкент Давлат дорилфунунига ТошДДнинг физика куллиёти биносида академик Содиқ Азимов хотирасига;

Куйбишев район халқ таълими бўлимига 286-мактабда Афғонистонда ҳалок бўлган байналмилалчи-жангчи Иброҳим Кўчқонов хотирасига;

Ленин район байналмилалчи жангчилар ва «Ҳамкорлик» заҳирадаги жангчилар бирлашмасига Афғонистонда ҳалок бўлган байналмилалчи жангчилар таълим олган 218-мактабда М. М. Жалиловга, С. С. Тўрахўжаевга, Б. Т. Қовунбоевга, 213-мактабда А. А. Солижоновга, Ю. А. Йўлбарсовга, А. Т. Эшмуҳамедовга, А. Э. Мирзаевга, 214-мактабда А. Р. Жўраевга.

Тошкент фурнитура ва технология жиҳозлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг бирлашмага «Садаф» номини бериш, Ўзбекистон Фанлар академиясининг «Пионерская зорька» кашшофлар лагерининг номини «Ниҳол» деб ўзгартириш тўғрисидаги таклифлари қондирилди.

Сергели районидаги номсиз кўчалардан бирига ўзбек шоираси Музайяна Алавия номи берилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1991 йил 5 сентябрдаги Фармони ижроси юзасидан Тошкент шаҳридаги баъзи районларнинг номларини ўзгартириш юзасидан таклифлар кўриб чиқилди.

Шаҳар Кенгашининг раёсати Тошкент шаҳар табиатни ҳимоя қилиш бўйича комитет аъзоларини тасдиқлади.

Раёсат мажлисида, шунингдек, халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши фаолиятига доир бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Раёсат мажлисини халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг раиси А. И. Фозилбеков олиб борди.

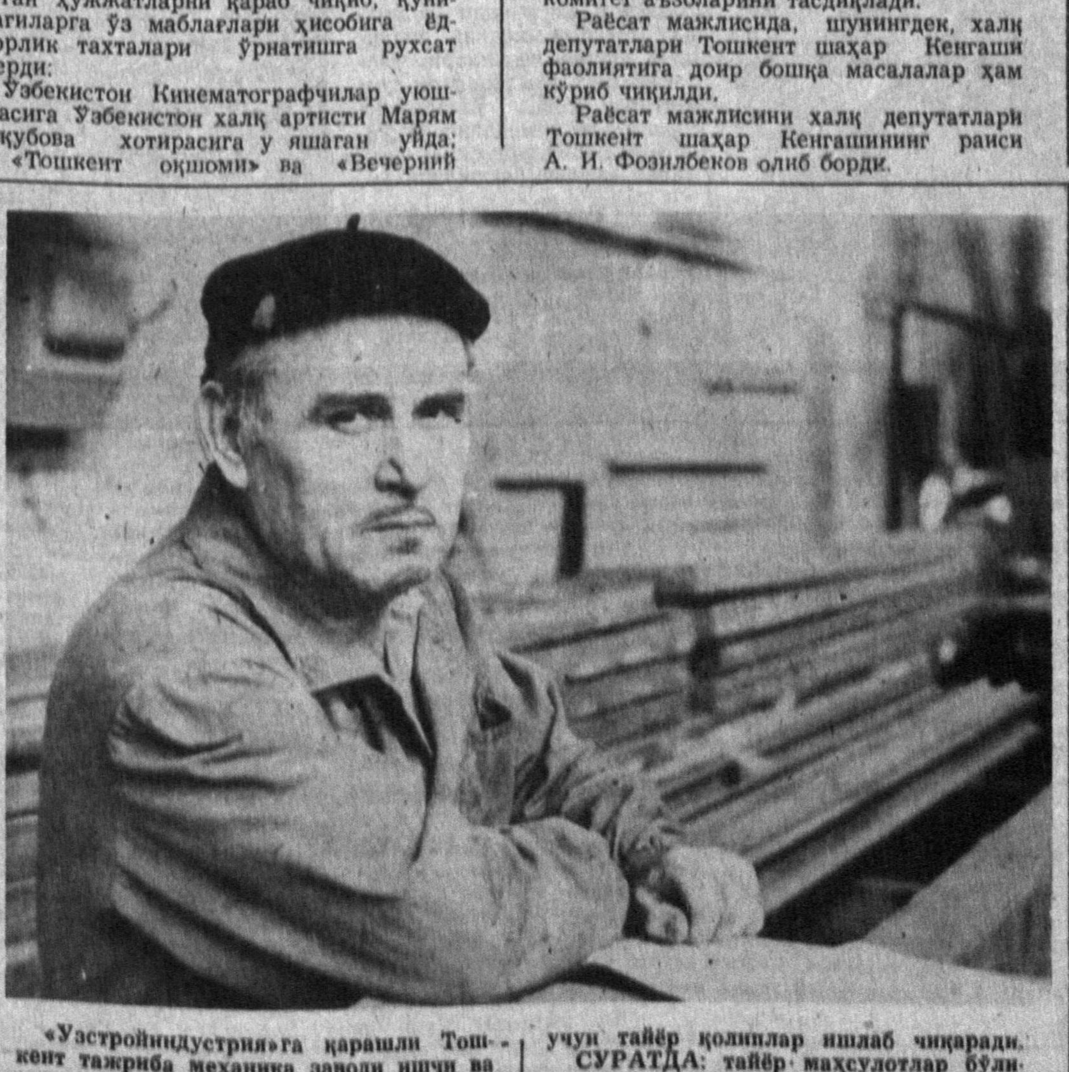

«Узстройиндустрия»га қарашли Тошкент тажриба механика заводи ишчи ва хизматчиларининг шаҳримиздаги уй-жой қурилишида ҳиссалари бор. Улар темир-бетон буюмлари заводлари учун тайёр қолиплар ишлаб чиқаради.

СУРАТДА: тайёр маҳсулотлар бўлимининг илғор ишчиси Александр Сазонов.

Рустам Шарипов сурати.

ХАЛҚ АКАДЕМИЯСИНИНГ УФҚЛАРИ

ТОШКЕНТДА Ўзбекистон халқ академияси ташкил этилди. Республикамизда Фанлар академияси фаолият кўрсатаётган бир пайтда мазкур академияни тузиш нега керак бўлиб қолди, деган саволнинг туғилиши табиий.

Шуни таъкидлаш лозимки, Ўзбекистон Фанлар академияси ўз куч-ғайратини асосий фанларни ривожлантиришга ҳамда назарий муаммоларни ҳал этишга қаратмоқда. Халқ академиясининг асосий мақсади эса шахснинг ижодий яратувчилик имкониятларини сафарбар этишдан иборатдир. У фикрлар хилма-хиллиги, манфаатлар, эҳтиёжлар, шунингдек илгари қўлланишга муяссар бўлинмаган муайян ишланмаларни аниқлаб, ишга солиш учун кенг имкониятлар яратиб беради.

— Академиямиз ўз таркибида халқ хўжалиги тармоқларининг энг обрўли вакиллари: муҳандислар, иқтисодчилар, тадқиқотчилар, олимлар—ҳунармандлар, тиббиёт вакиллари— меъморларни жамоатчилик асосида бирлаштирар экан, — деди Ўзбекистон халқ академиясининг бош илмий котиби Ҳабибуллахон Қосимов. — Ўзбекистон Фанлар академиясининг фаолиятини такрорламаган, тармоқ вазирликлари ҳамда идораларнинг ишини бажармаган ҳолда тармоқлараро жамоалар ва ижодий фикрловчи мутахассисларга аниқ илмий-услубий раҳбарликни ўз зиммасига олади. Бундан ташқари эътиборни фан билан ишлаб чиқаришнинг қўшилиб кетишини ҳақиқатда таъминлашда техника ва технологияни иқтисодий-ижтимоий жиҳатдан самарали ривожлантиришга, илмий ғояларни жадал ўзлаштиришга қаратади. Илмий мутахассисларни аниқлаш, танлаш ҳамда тарбиялашга таъсир кўрсатиш ҳам унинг вазифаларидан биридир.

Академик Турсун Рашидов ташаббуси билан ўз фаолиятини бошлаган халқ академиясининг раёсати ва ўн битта бўлими мавжуд. Белгиланган барча режалар ва вазифалар аввало миллий ва инсоний қадриятларни тиклашга қаратилган. Республикамиздаги кўплаб ижодий жамоалар ҳозирданоқ ҳамкорлик қилишга киришдилар. «Нур» ижодий бирлашмаси эндиликда академиянинг ижодий уюшмаси бўлиб, айни пайтда зарур оммавий адабиётларни чоп этишга киришди.

Хўжалик ҳисоби асосида иш юритаётган халқ академиясининг имкониятлари катта. У ўз фаолиятини бошқа академиялар ва илмий-тадқиқот олийгоҳлари билан ҳамкорликда уюштиради, зарур ҳолларда бошқа жамоат ташкилотлари билан мувофиқлаштиради. Шартнома асосида ходимларни махсус ва чуқур тайёрлашга ихтисослаштирилган миллий олий ўқув юртлари очиш, қурултойлар, илмий-назарий симпозиумлар ва конференциялар ўтказиш турли соҳалар бўйича Ўзбекистонда, Иттифоқимиз ва хорижий юртларда кўргазмалар, кимошди савдолари ташкил этиш ҳам кўзда тутилган.

Саъдулла ШОДИЕВ.

«Рўйи заминда бадфеъл одамлар бор, лекин яхши, қалби пок, тили ширин инсонлар кўп», дердилар онам. Мен бу гапдан олам-олам қувонардим, дунё яхшилар билан ободлигидан севинардим. Мана бир воқеа.

...Сурайёни илк бор учратганимда руҳимда ғалати ўзгаришлар содир бўлаётгани, воқеа-ҳодисаларга ўзгача нигоҳ билан эътибор қилаётганимни сеза бошладим. Унинг очиқ кўнгил, соддалиги, турли хулқ-атвордаги одамларга бирдайширингина жилмайиб боқиши менга кечалари ҳам тинчлик бермай қолди. Ўзимни қўярга жой тополмай бир неча марта дил изҳоримни билдирмоқчи бўлдиму, лекин ҳар сафар нимадир тўсқинлик қиларди.

Кейинчалик билсам, Сурайёнинг дадаси қандайдир илмий муассасаларнинг бирида директор лавозимида ишлар, ўзи эса икки укаси орасида яккаю ёлғиз қиз экан. Шуларни ўйлаб унинг оилавий шароитини кўз олдимга келтирдиму, юрагим сиқилиб кетди.

Турмуш чорраҳаларида

ГУМОНДАН ЁЛҒОН ТУҒИЛАДИ

Ўзим отадан эрта етим қолдим. Дадам бахтсиз ҳодиса туфайли оламдан ўтгач, онам бошқа турмуш қурмади. Менинг камол топиб, ҳақиқий инсон бўлишимни умрининг мазмуни деб билди. Оқ ювиб, оқ таради. Сурайё эса... Дадаси бир неча марта уни шахсий машинасида ўқишга кузатиб қўйганини кўрганман. Унга қалб сўзларимни айтишга журъат этолмаётганим сабабини тушунгандай бўлдим. Ёлғиз имдод — Сурайёдан умидни узмоқ бўлди. Баланд дорга осилиб нима қилдим! Қанчалик қийин бўлмасин, уни хаёлимдан чиқариб юборишга ҳаракат қилардим.

Уч йил ҳам ўтди-кетди. Билим юртида олган таҳсилни амалда қўллаш учун ҳар томонга тарқалишдик. Мен уйимизга яқин жойдаги ошхоналарнинг бирида ошпаз бўлиб ишлай бошладим. Вақт бешафқат, ўтгандан ўтаверди, Уйландим. Фарзанд кўрдик. Турмушим ширин кечарди, назаримда, лекин Сурайёни, ўша мулойимгина боқишларини бутунлай унутолмадим. Юрагимга нимадир ўрнашиб олгану, онда-сонда оғриқ бериб қўярди.

Ўзимку отасиз ўсганим сабаб ҳеч нарсага зориқмай яшай олмадим. Шу боис фарзандларимнинг ҳам мен каби мунғайиб ўтишларини асло истамасдим. Ишладим, ҳалол тер тўкдим. Ҳаракатларим зое кетмабди чамамда — бошлиқ этиб тайинлашди. Гўё ҳеч нарсадан камим йўқдай яшай бошладим.

Бир куни қўл остимдаги хизматчилардан бири уйига меҳмондорчиликка таклиф этиб қолди. Бордик. Эски шаҳарнинг тор кўчаларида жойлашган пастак уйларнинг бирида бўлган қуюқ зиёфатдан сигарета чекиш учун ташқари чиқдим. Гугуртим машинамда қолганини сезган мезбон хотинига буюрди:

— Сурайё, меҳмонга гугурт топиб бер.

Нимадандир сесканиб тушдим. Ортимга ўгирилдиму, ўзимдан сал нарида турган ўша Сурайёга кўзим тушди. Атрофида уч-тўрт гўдак айланишар, ташқи кўринишидан кундалик юмушлардан толиққанини англаса бўларди.

Қандай куч мени бир зумда машинамга элтиб қўйганини эслолмайман. Йўлга тушганимда ўзимга келгандай бўлдим. «Тавба! Наҳотки ҳалиги аёл бир вақтлар мени ўзига ром этган, соддадил, оқкўнгил, доимо табассум билан боқиб турувчи ўша Сурайё бўлса! Ўзгарибдими? Асло. Ўша очиқ чеҳра, ўша жилмайиш, ҳаммаси ўша-ўша».

«Истараси иссиқ инсонлардан шубҳа қилма, ишонавер. Чунки ҳар бир инсоннинг чеҳраси унинг қалб кўзгусидир» дерди онам насиҳат қиларкан.

Ҳаётда нималар бўлмайди экан. Тақдирнинг саховати туфайлими, Сурайё билан яна учрашиб қолдик. Ёмғирда қолмасин деб машинамда уйига элтиб қўйдим.

— Илҳомжон, билардим, мени севардингиз ўшанда. Нега «ёрилиб» қўя қолмадингиз? — деди у очиқдан-очиқ ва журъатсизлигим учун мазах қилгандай кулиб қўйди.

Ана шунда мен бор гапни айтишдан ўзимни тиёлмадим. Сурайёнинг ўзига тўқ оиладан эканлигини билиб уни ёлғиз фаррош онамнинг маошига қараб қолган хонадонга муносиб эмаслигини, фаровон ҳаётга ўрганиб қолган қизнинг оиламизда қийналиб қолиши, шу сабаб камситилишдан чўчиб бу «йўлдан» қайтганим, ҳамма-ҳаммасини тўкиб солдим. Сўнгра ғайирлигим келдими, Сурайёдан сўрадим:

— Давронни қаерда учрата қолдингиз?

— Ишхонада, янги келган куним. Бир кўришда дилидагини айтди-қўйди.

Ўзи оддий ишчи, қарамоғида ўнга яқин ука-сингиллари бўлган Даврон амал-тақал билан кун кечирарди.

— Ахир дадангиз...

— Дадамга ҳам маъқул бўлдилар. Журъатли, мард йигит экан дедилар.

Шаҳарнинг ёмғирли кўчаларида машинамни елдириб борар эканман, онамнинг кечикиб қилган насиҳати ёдимга тушди: «Гумондан сақлан! Гумондан ёлғон туғилади».

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

Энг афзали тотувлик

ЎН ФАРЗАНДЛИ РУС АЁЛИ

УЛУҒ Ватан урушининг икки қатнашчиси 1948 йилда ўша даврдаги Киров вилоятининг Афанасьев районидаги Гордина қишлоғида танишдилар. Дарахт кесувчилик билан шуғулланганларнинг тўйи ўрмонда бўлди. Байналмилал оилада бирин-кетин ўғиллар туғилди.

— Тошкентга келишимиз билан бешинчи ўғлим Геннадий туғилди, — деб эслайди Мария ая Толипова. — Турмуш ўртоғим Мажид Толипов 1-пойабзал фабрикасига ишга кирди. Пенсияга чиққунча шу фабрикада бичувчи бўлиб ишлади. Мен болалар тарбияси билан машғул бўлиб қолдим. Улар улғайгандан кейингина Чилонзор район Кенгаши ижроия комитетида қоровуллик қилдим.

— Ишдан гапириб нима қиласан, аяси. Иккимизнинг фарзандларга исм қўйишдаги тортишувимиздан сўзласангчи, — дея гапга аралашади Мажид ака. — Беш ўғилга русча исм қўйилди. Эндигиларига ўзбекча исм қўямиз, ахир Ўзбекистонда яшаяпмиз-ку, дедим. Мария рози бўлди. Яна бешта фарзанд туғиб берасан, уларга ўзбекча исм қўйишда тенглашишимиз керак, деб ҳазиллашдим. Ҳазилим ҳақиқатга айланди. Яна тўрт ўғил ва бир қиз кўрдик. Уларга Нуриддин, Маҳмуд, Собир, Темур ва Эркиной деб исм қўйдик.

Байналмилал оила соҳиблари фарзандларини меҳнатсевар қилиб тарбияладилар. Шунинг учун ҳам Анатолий билан Геннадий Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг йўлланмаси билан Тошкентдаги сафдошлари орасида биринчилардан бўлиб Тюменда, Пенямин эса Красноярскда ишламоқда. Нуриддин бўлса Санкт-Петербургда паровоз бошқармоқда. Владимир билан Маҳмуд ота изидан бориб, 2-пойабзал фабрикасига ишга кирдилар. Александр пайвандчилик, Собир таъмирловчилик ва Темур қурувчилик касбларини эгаллашди. Эркиной Қўқонда алоқачи бўлиб ишлаётир.

Шуниси характерлики, байналмилал оила истиқомат қилаётган жойнинг кўчаси ҳам байналмилал ном билан аталади. Мажид ака хонадони Дўмбрободдаги Сун Ят Син номли боши берк кўчанинг 4-уйида жойлашган. Қариялар кексалик гаштини суришмоқда. Фарзандлари ва 13 невараси улар атрофида парвона.

— Мария аянгиз ўн фарзандни туғиб-тарбиялаб, вояга етказиши билан эл орасидаги «рус аёллари кўп фарзан, кўришни ёқтирмасмиш», деган гапларни чиппакка чиқарди. Бу билан у ҳақли равишда фахрланса арзийди, — дейди жилмайиб Мажид ака.

Худойназар ҒОИИБОВ.

Яхши удумларимиз

Ибратли тадбир

ҲАР бир кишининг билимдон, маданиятли ва бой дунёқарашга эга бўлиши кўп жиҳатдан унинг болалик ва ёшлик чоғларини қандай даврларда ўтказишига боғлиқдир. Шу маънода пойтахтимизда таълим олаётган жиззахлик ёшлар шу йилнинг март ойида танишув кечасига тўпланишиб, бундай қизиқарли ва мазмундор учрашувларни анъанага айлантириш хусусида келишиб олган эдилар.

Жиззахлик талабаларнинг пойтахтимизнинг «Ширин» қаҳвахонасида ўтказилган бу сафарги учрашуви атоқли давлат арбоби ва ёзувчи Шароф Рашидов таваллудининг 74 йиллигига бағишланиб, унда Тошкент Давлат дорилфунуни, рус тили ва адабиёти, доришунослик олийгоҳлари, политехника ва қишлоқ хўжалиги дорилфунунлари, шарқшунослик ва ҳуқуқшунослик — олийгоҳларининг вакиллари — жами 150 дан зиёд талаба иштирок этди. Шунингдек, кечага жумҳуриятимизнинг таниқли ёзувчилари, олимлари, санъаткорлари ва журналистлари, шунингдек, Жиззах райони ижроия қўмитаси, ёшлар иттифоқининг вакиллари, Ҳамроқул Носиров номли жамоа хўжалиги ҳамда «От заводи»дан ҳам меҳмонлар таклиф этилди. Мазкур тадбирни ташкил этишда айниқса, ТошДД журналистика куллиётининг юқори курс талабаларидан Б. Мирзақобилов, Х. Эрматов, ҳуқуқшунослик олийгоҳининг талабаси Ш. Турдиқулов ва бошқа ёшлар фаоллик кўрсатдилар.

Кечада сўзга чиққан ёзувчи ва журналист Шароф Убайдуллаев, «Муштум» ойномасининг бош муҳаррир ўринбосари Шуҳрат Жабборов, ўн беш йил давомида Ш. Рашидовнинг махсус ёрдамчиси бўлган Аҳмаджон Азизов, Ўзбекистон халқ ҳофизи Ҳасан Ражабий ва бошқалар Шароф Рашидовнинг ўзбек халқига қилган улкан хизматлари, унинг юксак инсоний фазилатлари ҳақида гапириш билан бир қаторда ёшларни ҳамиша дўст-қадрдон ва ҳамжиҳат бўлишга, ҳаётда содир бўлаётган воқеа-ҳодисаларга ҳушёр ва зийрак кўз билан қарашга, жумҳуриятимизнинг мустақиллигини мустаҳкамлаш йўлида яхши билим олиб, келгусида етук мутахассислар бўлиб етишишларида энг эзгу ниятларини изҳор қилдилар.

Жиззахлик талабалар учрашувида Юнус Ражабий номидаги мақомчилар дастаси, таниқли доирачи Қаҳрамон Дадаев, лирик хонанда Аҳмаджон Шукуров, ака-ука Ҳотамовлар, шунингдек, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси Тарғибот маркази қошидаги «Турон чечаклари» дастасининг санъаткорлари ҳам иштирок этиб, ўзларининг классик ва замонавий руҳдаги куй-қўшиқлари билан дилларга қувонч бағишладилар.

Рустам ҚУДРАТОВ.

СУРАТЛАРДА: мароқли учрашувдан лавҳалар.

Рустам Шарипов суратлари.

Ҳаётий қатралар

ИККИ УМР ЛАЗЗАТИ

⊙ Яхши дўст билан кечган ҳаётда одам боласи икки умр лаззатини топади. Мен Ўткиржон билан ўттиз йил қуёшли Тошкент заминида яхшилигу ёмонликни бошдан кечириб,турмуш сўқмоқларида ҳамдам, ҳамнафас, ҳамдард бўлиб шундай дўстлик лаззатини тотдим. Забони ширин, фикру ҳаёли теран, азият чеккан ҳар инсонга куюниб меҳр-оқибат кўрсатадиган дўстимга ихлос-эътиқодим рамзи-ифодаси сифатида «Азизим, Ўткиржон!» деб мурожаат қиламан.

Вафодор дўст — мисоли юрак, мисоли кўз қорачўғи. Мен умримда топган қадрдон дўстим Ўткиржон билан садоқату содиқликни улуғлайман. Бинобарин садоқат — дўстликнинг қуёши, унинг нури эса асло сўнмагай. Қуйидаги ҳаётий қатралар бунга шоҳид.

«АЛАНГА БИЛАН БОШЛАНГАН ИЖОД»

ҚАЛБИДА истеъдод ўти бор қаламкаш бошданоқ ярқ этиб тезда мухлислар ихлосини ўзига тортади. Мен рўзномаларда Ўткиржоннинг оддий мақолаларидан тортиб, лавҳа-ю очеркларини ҳеч қолдирмай завқ билан ўқиб юрардим. Бир куни Эски Жўвадаги китоб дўконидан «Пўлат чавандоз» деган кичкина рисола сотиб олдим. Бу, Ўткиржоннинг «Тошкент» нашриёти чоп этган очерклар тўплами — биринчи китоби эди. Унда одамлар, воқеалар, гўзал табиат жонли тасвирланган, қаламкашнинг тили ширинлигидан ғоят равон ўқилар эди.

Орадан бир йилча ўтмай, 1963 йил 17 апрель кунги «Тошкент ҳақиқати» рўзномасида Ўткиржоннинг «Тўрт мактуб» сарлавҳали ҳикояси босилиб чиқди. Мероқ билан ўқидим. Бу ёш ижодкорнинг дунёга ҳадя этган биринчи бадиий асари эди. Ўткиржонни ажойиб ҳикоя билан табрикладим, шунда мени жуда яқин олиб «Тўрт мактуб» асосида бир қисса ёзиш ниятлари борлигини айтдилар.

Яхши ният — ярим давлат экан. Ўткиржон Тошкент Давлат дорилфунунининг тўртинчи курсида ўқиб юрганида «Чўл ҳавоси» деган қисса ёзди. У «Шарқ юлдузи»да чиқди, тезда эл оғзига ҳам тушди. Китобхонлар қиссани қўлма-қўл олиб қизиқиш билан ўқишар, айниқса ёшлар соф муҳаббатнинг қудрати ҳақида баҳслашишар эди.

Ўша пайтларда Абдулла Қаҳҳордек атоқли ёзувчи ёш ижодкор Ўткир Ҳошимовни ҳамиша диққат-эътибор билан кузатганлиги, унда катта истеъдод борлигини сезганлиги ва муаллифга махсус хат ёзгани шов-шув бўлди. Мана ўша табаррук хат:

«Ўткир!

«Чўл ҳавоси»ни ўқиб, суюниб кетдим. Бирдан лов этиб аланга билан бошланган ижоднинг келажаги порлоқ бўлади. Қисса жуда соф, самимий, илиқ, табиий, роҳат қилиб ўқилади. Қиссанинг хат шаклида бўлиши кўп жойларда ритмни бузади, Сизни чеклаб қўяди. Ҳикоя биринчи шахсдан олиб борилса ҳам шундоқ бўлур эди, буни ўйланг, ҳисобга олинг. Шу аланга ҳеч қачон сўнмасин. Ижодингиз ҳеч қачон тутамасин! Ҳурмат билан Абдулла Қаҳҳор».

Устод Абдулла Қаҳҳор Ўткиржоннинг ноёб қобилияти куртак ёзиб, ғунча боғлаган пайтидаёқ пайқаб: «Бирдан лов этиб аланга билан бошланган ижоднинг келажаги порлоқ бўлади» деб донолик билан башорат қилган эканлар.

Ўткиржоннинг ижоди порлаб, ақлларга нур сочиб, сояларни қувиб боряпти.

ГУНАФШАДАЙ ХУШБЎЙ

ТУРМУШ қийинчиликлари билан кундузи рўзномада ишлаб, кечқурунлари муаллимлар олийгоҳига ўқишга қатнардим, қаламкаш сифатида унча-мунча ҳикоялар ҳам машқ қилиб юрардим. Ёзганларимни кўпинча «Тошкент ҳақиқати» рўзномасига олиб борардим. Бу ерда адабиёт бўлимига хушфеъл, бағри кенг, ёшларга меҳрибон устоз шоир Назармат ака мудир эдилар. Ўткиржон эса дорилфунуннинг охирги курсида ўқиш билан бирга адабиёт бўлимида адабий ходим бўлиб ишларди. Бир куни «Қўш терак» деган ҳикоямни Назармат акага бериб кетдим. Уни Ўткиржон ҳам ўқибдилар.

— Ҳикоянгиз менга ёқди, — дедилар одатдагидек хушнуд табассум билан, — яқин икки-уч кунда чиқиб қолади.

Ўткиржон билан у ёқ-бу ёқдан суҳбатлашиб ўтирдик. Шу қисқа дақиқада дўстимнинг юз-кўзларига разм солиб ўтириб нимадир кашф этгандек бўлдим. Юзидан фақат ҳалол ва холис одамларда бўладиган нур ёғилиб тургандек эди.

— Айтгандек, Тўлқин ака, сизга китоб ҳадя қилмоқчийдим,— деди ва стол ғаладонидан бир рисола олиб қўлимга тутқазди.— Сизга атаб ёзиб қўйгандим.

Китоб муқовасига қарадим. Бу 1965 йилда «Ёш гвардия» нашриёти тўрт муаллиф асарларини мужассамлаб чоп этган китоб эди. Унинг номи Ўткиржоннинг «Гунафша» асари билан аталиб, «Чўл ҳавоси» қиссаси, «Гунафша» ва «У кетди» ҳикоялари киритилган эди.

Ўткиржоннинг бу китобдаги асарларини тоза ҳаво олаётгандек мириқиб ўқиб, худди рутубатли қишдан чиқиб баҳор фаслида илк бор гунафша ҳидлагандек роҳат олдим, адабиётимизга тили ширин ёзувчи кириб келаётганидан тўлиб-тошиб севинардим.

ҚАРЗ

ИНСОННИНГ ҳаёт йўли доим ойнадек силлиқ эмас. Кун кетидан тун келгани каби бугун хурсандчилик бўлса, эртага ғам-ташвиш босиб туради. Баъзан чўнтакда чақа ҳам қолмай одамнинг қўл-оёғи боғлангандай кайфияти тушиб, талмовсираб, гангиб қолади. Бундай ҳолат ҳар кимнинг бошидан ўтиши сир эмас.

Бир куни шунақа руҳим тушиб, ҳатто йўл кирага ақчам бўлмай эзилиб ўтиргандим, Ўткиржон ҳайратланиб сўради:

— Ҳа, Тўлқин ака, нега хафа кўринасиз?
— Йўқ... Ўзим... юрак нимагадир ғаш.
— Нима бўлди?.. Биров хафа қилдими?

— Йўғ-э, ким хафа қилади... Ўзи шунақа,— дедим тутилиб-тутилиб,— Одам гоҳ ҳуд, гоҳ беҳуд бўлади-ку, менда ҳам шунақа кайфият шекилли...

Ўткиржон индамай, анчагача синчков тикилиб қолди-да:

— Қизиқ,— деди ўйланиб,— кўнглингизга олмангу, бир нарсани сўрасам майлими?

— Сўранг,— дедим.

— Ростини айтинг, мабодо пулдан қийналаётганингиз йўқми?

— Йўғ-э! — дедим ёлғон гапириб.

Ўткиржон ийманибми, қўлидаги гугурт қутисини чўпи билан тешиб, бармоқлари орасида чархпалак қилиб айлантирар, ора-чора гугурт донасини қисирлатиб синдирарди-да, яна қутичага солиб қўярди. Мен ҳазил қилдим:

— Гугуртниям осмонга айлантириб юбордингиз, азизим.

Ўткиржон кулди-да:

— Гапни бошқа ёққа бурманг, — деди жиддий. — Олдин менинг саволимга жавоб беринг.

— Хўп, жавоб берай... Сиздан нима учун қарз сўрай?

— Тушунинг, Тўлқин ака, — деди Ўткиржон. — Одам баъзан у-бу нарсадан, масалан, пулдан қийналиб қолади, шунақа пайтларда бир-бировдан ёрдам олади... Бу, менда ҳам бўлган, ҳаммада бўлади... Мана, китобларим чиқиб яхшигина қалам ҳақи, яна тузуккина маош олиб турибман... Узоқ-яқиндаги дўстларим буни билиб қарзга пул сўрашади... Лекин, ҳайронман, сиз билан ака-укамизку, бирор ёрдам, жилла қурса қарзга ҳам пул сўрамайсиз. Нега?

Мен одатимни очиқ айтиб қўя қолдим:

— Э, азизим Ўткиржон, дўстликни бузадиган нарса пул! — дедим афсуслангандек бўлиб. — Менинг қарз сўраш одатим йўқ. Орамизга пул деган «шайтон» аралашса, дўстлигимизга рахна тушади, шунинг учун ҳеч қачон қарз сўрамайман.

Ўткиржон қаҳ-қаҳ отиб кулиб юборди:

— Мунчалик эмас, дўст дўстга оғир кунда ярамаса, ёрдам бермаса, у қанақа дўст бўлди... Одам бир-бирига ҳимматли бўлиши керак, пул — қўлнинг кири — юқади, тезда кетади, беш кунлик дунёда яхшилик қолади.

Ҳиммат — одамийликнинг зийнати, қарздорликнинг эса иллати бор. Лекин мен Ўткиржон билан дўстлигимиз орасига ҳеч қачон қарз балосини— пул деган «шайтон»ни аралаштирмадим.

ДАРАХТ БИР ЖОЙДА КЎКАРАДИ

1966 ЙИЛНИНГ иссиқ ёз кунлари эди. 26 апрель тонготаридаги қаттиқ зилзиладан кейин ҳам Тошкент замини бот-бот беланчакдек тебраниб, зилзила сони уч юз мартадан ҳам ошиб кетган эди. Ўша пайтда «Ўқитувчилар газетаси» Пушкин кўчасидаги 1-уйда жойлашган бўлиб, «Правда Востока» кўчасидаги Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриётида чоп этиларди. Рўзнома тайёрланадиган куни навбатчиликка шу ерга келардик. Ўткиржон ишлайдиган «Тошкент ҳақиқати» рўзномаси нашриёт биносида, тўртинчи қаватда бўлиб, биз саҳифа ўқийдиган хона Ўткиржоннинг хонаси билан ёнма-ён эди, тез-тез дийдор кўришиб турардик.

Бир куни навбатчиликда эндигина саҳифани ўқиб ҳам бўлгандим, Ўткиржон келиб қолди:

— Юринг, театр майдонига чиқиб, фонтан олдида бир шамоллаб келамиз, — деди.

Нимагадир Ўткиржоннинг руҳи паст, қовоқлари тушган, жуда тажанг кўринарди. Ҳайрон бўлиб эргашдим. Иккаламиз Навоий театри фаввораси тўғрисида ўсган қайрағоч тагидаги скамейкага ўтирдик. Ўткиржон буркиратиб сигарет чекарди.

— Хафа кўринасиз, Ўткиржон? — оҳиста сўрадим.

— Э, дунёнинг ишларидан хафа бўлиб кетасиз, — деди сигаретни оёқ тагига ташлаб эзиб, — Биласиз, мактабни медаль билан тугатган бўлсам ҳам, уйга қарашай деб университетнинг сиртқи бўлимига кирдим, «Темир йўлчи», «Қизил Ўзбекистон» газеталарида курьер бўлиб ишладим, тўртинчи курсдан кундузги факультетга ўтиб «Тошкент ҳақиқати»да ярим кун ишлаяпман, ярим кун ўқишга югураман...

— Бу яхши-ку, Ўткиржон, — дедим тасалли бермоқчи бўлиб.

— Ҳа, яхши, — деди Ўткиржон чимирилиб. — Ўзингиз ўйланг, газетада ярим кун ишлаганимда, курсдошларим билан пахтага кетганимда аҳволимни тушуниб редакторимиз Аҳмаджон Исмоилов, бўлим мудири Назармат ака, «Сен ўзинг кимсанки, бунақа чиллаки ишлайсан», деб бир оғиз танбеҳ сўз айтишмади, ҳаммалари ҳурмат қилишади. Ана энди бўлса янги ташкил этилган «Тошкент оқшоми»га ўтиб ишлашим керак эмиш. Ҳозир Марказкомга бориб келяпман, «Оқшом»га ўтасиз дейишди.

— «Оқшом» жуда ўқимишли газета бўлади,— дедим маслаҳат тарзида, — адабиёт-санъат бўлимини гуллатиб ишлайсиз...

— Ишлайман-ку-я, — деди Ўткиржон ҳамон куюнчак оҳангда. — Аммо «Ҳақиқат»даги яхши одамларни, устозларимни ташлаб кетгим келмаяпти, ахир дарахт бир жойда кўкаради, мен бу коллективга ўз уйимдек ўрганиб қолгандим.

— Саъдулла ака Кароматов одам танлашга уста, ишлайдиган йигитларни саралаб оляпдилар, — дедим яна тасалли бериш ниятида.

— Ҳа, Саъдулла ака «Бизга ўтасан» деб жуда ёпишиб олдилар, у киши Аҳмаджон акани ҳам кўндирибдилар. Бошим қотди...

...Театр майдонида отилаётган кечки фаввoранинг камалак ранглари-ю, кўз ёшларидек томчиларига иккимиз тикилганча сукутда ўтирардик. Ҳар қанча тасалли берсам ҳам Ўткиржон ҳамон тажанг кайфиятда ўтирар, хаёллари дарёсидан нималар ўтаётганини ёлғиз ўзлари мушоҳада қилаётгандек эдилар. Тушунардим. Ўткиржон оғир-енгил кунларида бағрида ўстирган ҳамкасбларидан, уйидек азиз бўлиб қолган ишхонасидан, яхши одамлардан ҳеч ажралгиси келмаётган эди.

Кейинчалик «Тошкент оқшоми»да Ўткиржон билан узоқ йиллар бирга ишлаганимда, сўнг ардоқли ёзувчи бўлиб бошқа лавозимларга ўтаётганида ҳам шу ўрганган одамлардан ажралишни истамаганларининг гувоҳи бўлдим.

Тўлқин РАСУЛЕВ.

Инсон қўли гул

ОЛТИНГА ТУШИРИЛГАН НАҚШЛАР

ПУРВИҚОР тоғлар диёри бўлмиш Доғистонда Кубачи деган қишлоқ бор. Бу кўҳна замин эгалари машаққатли меҳнат бўлган металлдан рўзғор буюмлари ясаш, унга жилвали нақш бериш билан қадимдан шуғулланиб келишади.

Кубачи сулоласининг энг кенжа авлодларидан Муҳаммад Шопи Гусейновнинг ота-боболари машҳур усталардан эди. Улар яратган гўзал рўзғорбоп буюмлар нафақат мамлакатимиз музейларида, балки чет давлатлар санъат даргоҳларида ҳам намойиш этилмоқда.

Муҳаммад Шопи беш ёшидан бошлаб ҳунармандлик устахонасига қатнаб, азалдан сақлаб келинаётган халқ санъати сирларини ўрганишга ҳаракат қилди. Тезда темир буюмлар ясашдан тортиб кандакорлик (нақш тушириш) сирларигача билиб олди. Еттинчи синфни битиргач, устахонага ишга кирди. Орадан кўп ўтмай Москва технология олийгоҳининг бадиий технология куллиёти талабаси бўлди.

Ўқишни тугатиб, ўз қишлоғига қайтган Муҳаммад Гусейнов кубачи ҳунармандларини тайёрлайдиган мактабда ўқитувчилик қила бошлади. Шу орада унинг ишларидан бир қанчаси Кубачи қишлоғи усталари кўргазмасида намойиш этилиб, энг яхши металл буюмлари Москвадаги Загорск амалий санъат музейига қабул қилинди.

Муҳаммад Гусейнов металл буюмлар ишлаш билан бир қаторда, уларни таъмирлаш ишларини пухта ўрганиб олган эди. Кубачилик усталарнинг ҳалол, нафис меҳнати довруғи республикамизга ҳам етиб келган. 1965 йили Тошкентга таклиф этилган бир гуруҳ Кубачи халқ усталари қаторида Муҳаммад Гусейнов ҳам бор эди. У дастлаб Тошкент заргарлик заводида турли металл буюмлари ясаш ишларига раҳбарлик қилди. Бу катта даргоҳ ўзига хос санъат устаси бўлган Муҳаммад Шопига торлик қилгач, уни Ўзбекистон Давлат санъат музейи металл буюмларини таъмирлаш ишига юборишди.

Ҳозир унинг музейдаги устахонасида халқ азалдан севиб келган мис чойнак, кашкул, қандоб, обдаста каби рўзғор буюмларини кўриш мумкин. Айримларининг банди, жўмраги, қопқоқлари синган, садаф, қимматли нақшлари кўчган. Таъмирловчи эса уларнинг ўзига хос гўзалликларини қайтаришга уриниб, тинмай изланади. Музей залларига қўйилган барча металл буюмларда Муҳаммаднинг меҳнати сезилиб турибди.

Маҳмуд АҲМЕДОВ.

10 ноябрь—Совет милицияси куни

ОСОЙИШТАЛИК ПОСБОНЛАРИ

Суратли лавҳалар

Милицияда ишлаш нақадар оғир ва масъулиятли эканлиги, ходимларнинг ҳаёти кўпинча хавф остида бўлиши туфайли бу ерда фақат эпчил, мард ва жасур кишилар хизматда бўлиб, эл-юрт осойишталигини таъминлашади. Ўнгдаги суратда Чилонзор райони Ички ишлар бўлими жиноят қидирув бўлинмасининг тезкор гуруҳ вакиллари, милиция катта лейтенантлари Арам Арутюнян ва Евгений Нуштаев, участка вакили, милиция лейтенанти Ўлмас Ғаниевлар хавфли жиноятчиларни қувиш пайтида.

* * *

Тошкентдек шаҳри азимда транспорт воситалари бетўхтов кўпайиб бормоқда. Албатта, бундай шароитларда Давлат автомобиль назорати ходимларига кўнгилли ёрдамчилар хизмати ҳам жуда асқотади. Пастдаги суратда Киров райони Ички ишлар бўлими Давлат автомобиль назорати бўлинмасининг ходими лейтенант Бори Габадуллин бир гуруҳ кўнгилли халқ назоратчилари билан машиналар хавфсизлигини таъминлаш мақсадида йўлга чиқиш олдидан маслаҳатлар бераётганининг гувоҳи бўлиб турибсиз.

* * *

Шаҳримиз тайёрагоҳида йўловчиларнинг буюмларини назоратдан ўтказиш ишлари намунали йўлга қўйилган. Замонавий текшириш анжомлари бундай ишларни тез ва соз бажариш имконини беради. Тайёрагоҳ транспорт милициясининг назоратдан ўтказиш бўлинмаси ходими, милиция кичик сержанти Абдуманноп Баҳодиров (ўнгдан иккинчи) назорат хизмати агенти Светлана Спирова билан навбатдаги йўловчининг буюмларини кўздан кечиришмоқда.

Тўлқин Каримов ва Ҳабибулло Шодиев суратлари.

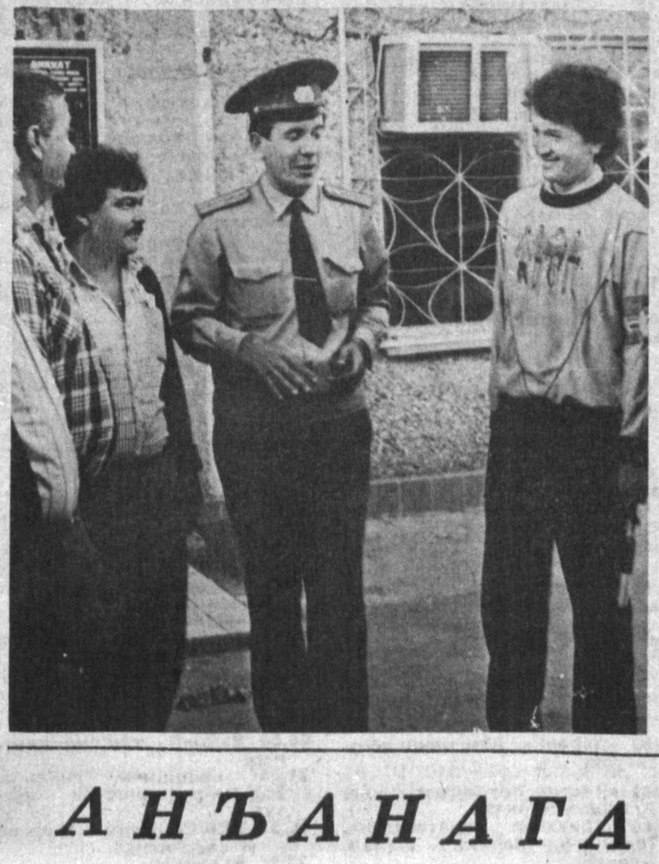

ТАБИАТНИНГ АНТИҚА ЭҲСОНЛАРИ

ИЛК пойдевори бундан 350-400 йил илгари пайдо бўлган Моргузар тоғининг шимоли-шарқий қисмида сўлим ва оромбахш манзил бор. Уни халқимиз «супа» деб атайди. Ҳақиқатан ҳам тоғ сатҳига нисбатан қараганда, айнан супани эслатувчи бу жой Ўрта Осиё тоғларидаги энг кекса даҳалардан бири ҳисобланади.

НУРОТА тизмасининг жануби-шарқий қисмида Губдин тоғи бор. Унинг энг баланд нуқтаси денгиз сатҳидан 1666 метр баланд. Қароқчи тоғи эса Нурота тоғлар туркумининг энг ясси, паст даҳаларидан биридир. Унинг узунлиги 29 километр, кенглиги 10 километргача боради.

ОҚТОҒНИНГ жанубий ёнбағридаги антиқа интрузив-гранит даҳа — Сангижўман деб аталади. Бу ерда табиат эҳсон этган ғаройиб обидаларни кўриш мумкин. Шулардан энг ноёби бундан 280 миллион йиллар муқаддам ер қаъридан кўтарилган, суюқ ва магматик жисмлардан пайдо бўлган тебранувчи харсангдир.

ЎЛКАМИЗДАГИ йирик сойлар жумласига Тасмачисой, Каттасой, Қуруқсой, Андоқсой ва бошқалар киради. Жилғаларнинг ўртача йиллик сув сарфи секундига бир неча ўн литрдан 533 литргача боради. Шу боис бу район Ўзбекистоннинг энг селдор жойларидан бири ҳисобланади.

Шавкат САЪДИЕВ тайёрлади.

АНЪАНАГА АЙЛАНАДИ

ЧИЛОНЗОР даҳасининг яқинда бунёд этилган 30—31-мавзеларида уй тўйларини нишонлаш одат тусига кирган. Чунки кундан-кунга ободонлашиб бораётган мавзелардаги фойдаланишга топширилаётган шинам уйларга янги-янги оилалар кўчиб кирмоқда.

Юқоридаги каби янги мавзеларда албатта аҳолининг милиция ходимлари билан тез-тез учрашиб ҳамкорликда иш кўришлари жиноятчиликнинг олдини олишда муҳим омилдир. Шу сабабдан ҳам куни кеча участка инспектори, милиция лейтенанти Омон Қувондиқов ва лейтенант Шерали Қўйчиевлар юзма-юз мулоқот учун 31-мавзега ташриф буюришди. Мавзедаги кўп қаватли уйларда яшовчи юзга яқин аҳоли, уй комитетларининг раислари, маҳалла фаолларининг иштирокида осойишталик посбонлари билан чин дилдан дардлашиш бўлди.

Учрашувда мавзеда телефон аппаратларининг ўрнатилмагани, милиция участкаси, пункти йўқлиги туфайли шароит оғирлигидан аҳоли билан милициянинг фаол ҳамкорлигини йўлга қўйиш ҳақида фикр-мулоҳазалар билдирилди. Уй комитети раислари район ижроия комитетига участка пункти учун битта хона ажратиб, участка инспекторларини кўпайтириш ҳақидаги талаб билан чиқишга келишиб олишди. Мавзелар тинчлигини таъминлаш мақсадида милицияга ёрдам тариқасида эса энди аҳоли ичидан халқ назоратчилари тайинланади.

Келажакда бундай учрашувларни тез-тез ўтказиб туриш яхши анъанага айланади.

Шариф ИСМОИЛОВ.

Жаҳон маданияти юлдузлари

ГОЛЛИВУДНИНГ СЎНГГИ ПАРИЗОДИ

УШБУ кино юлдузининг тақдири ҳайратомуз, қисмати аянч, ҳаёти енгилтакликларга тўла. Унинг туғилиши 1932 йилга бориб тақалади. Санъат буюмлари билан савдо қиладиган лондонлик ишбилармон Френсис Тейлор хонадонида қиз туғилади. Қизалоқ ҳеч кутилмаганда сарвқомат, гўзал, мафтункор бўлиб вояга етади. Унинг онаси омади келмаган актриса Сара Тейлор нима қилиб бўлса ҳам қизи саҳна юлдузига айланиши учун кечаю кундуз қайғурди.

Уруш бошларида Тейлорлар хонадони АҚШга, Лос Анжелосга кўчиб келишди. 1942 йил Лиз-Элизабет кинодаги биринчи қадамини қўйди. Ўн ёшли қизча «Ватанни қўмсаш» бадиий фильмида бош ролга таклиф этилди. Қизча ўз ролини шунчалар дўндириб ижро этдики, кино эгалари у билан биратўла етти йилга шартнома туздилар.

Кейинги фильмни суратга олиш жараёнида Элизабет отдан йиқилиб тушиб, умуртқа поғонаси қаттиқ шикаст еди. Уни кўп марта операция қилишди, дўстлари эса спиртли ичимлик ва дори-дармонлар билан дард оғриғини қолдиришга интилишди.

Энг ажойиб воқеалар ҳали олдинда эди. Лиз вояга етганидан кейин футбол юлдузига ошиқу беқарор бўлиб қолди. Лекин онаси бунга жонжаҳди билан қаршилик кўрсатди. Уч-тўрт «куёвликка номзодлар» орасидан унинг онаси, ёру биродарлари «меҳмонхоналар қироли»нинг ўғли Ник Хилтонни танлашди. 1950 йилда Элизабет Тейлор эрга текканида бу хабар бутун Американи ҳайратга солди. Афсуски, унинг бу никоҳи бор-йўғи саккиз ойгина давом этди. Тейлор иккинчи марта 20 ёшида турмушга чиқди. Унинг бу галги турмуш ўртоғи инглиз кино актёри Майкл Уилдинг ўзидан икки баробар катта эди. Элизабет ундан икки ўғил кўрган бўлса ҳам иккинчи маротаба эрга ёлчимади. Умуман у етти марта турмушга чиқди. Бир нечта фарзандлар кўрди.

Лекин кино оламидаги ҳайратомуз ютуқлари Элизабет Тейлорга бирин-кетин келаверди. 1956 йилда «Гигант» фильми намойиш этилганидан кейин томошабинларнинг оғзи ланг очилиб қолди. 1960 йилда эса «Батерфиль, 8» фильми учун у биринчи олий мукофот кино «Оскар»ига сазовор бўлди.

1963 йилда «Клеопатра» бадиий фильми суратга олиниб бўлинди. Ўн йил давом этган бу иш барибир Элизабет кутган муваффақиятни олиб келмади. Фақат ютгани фильмдаги Марк Антоний ролининг ижрочиси Ричард Бартон бўлди. Оқибатда иккови турмуш қурди. Улар анча вақт ҳавас қилса арзигудек яшашди. 1966 йилда «Виржиния Вулфдан ким қўрқади» фильмидаги роли учун Тейлор иккинчи Оскарни олганида ҳам улар хуррам эдилар. Бартон 1976 йилга келиб айниди: ёш соҳибжамолга илакишиб Элизабетни ташлаб кетди. Муҳаббатдан омади чопмаган аёл бу сафар бойвачча сиёсатдон Жон Уорнер билан тақдир ипларини боғлади. Энди у аввалгидек гўзал эмас эди. У худди ели чиқиб кетган пуфакка ўхшаб қолган эди.

1984 йилда Бартон фожиали вафот этди. Голливудга СПИД «ташриф буюрди». Шу касалликдан Тейлорнинг «Гигант» фильмидаги ҳамқаҳрамони Рок Хадсон ҳаётдан кўз юмди. Элизабет Тейлор СПИДга қарши курашувчи жамғармага асос солди. Кейин унинг раиси бўлди. Топгантутганининг кўп қисмини жамғарма ихтиёрига ўтказди.

Узунқулоқ гапларга қараганда унинг ўзига ҳам СПИД вируси юққан экан. Уни катта бойлик эвазига кислород камераси орқалигина қутқариб қолишди. Лекин бу қанча давом этади — ёлғиз яратганнинг ўзига аён.

Ўн бир ёшида ўзининг шуҳрат пиллапоясидаги илк одимини қўйган Элизабет Тейлор бир кам олтмиш ёшида бугун нажот истаб ётибди. Голливуднинг сўнгги паризоди, юзга яқин фильмларда бош ролларни ижро этган буюк санъаткор ҳаётининг охирги кунлари жуда аянчли бўляпти. Унинг мол-мулклари ҳам жонга оро кирмаяпти. Улар ҳам савил қоладиганга ўхшайди. Оналик меҳру муҳаббатини ҳам ўз шуҳрати учун сарф қилган кино юлдузини ҳаётдан олган аччиқ насибасими бу! Ҳар ҳолда ижодкор ва бахтсиз, гўзал ва шуҳратпараст аёлнинг қисмати ибратомуздир.

Тоҳир МАҲКАМОВ тайёрлаган.

Бир асар тарихи

МИНГ БИР ҚИЁФАЛИ ОДАМ

ХУСУСИДА ТАНИҚЛИ ҲАЖВ УСТАСИ АДИБ НЕЪМАТ АМИНОВ БИЛАН МУСОҲАБА

— Ушбу суҳбатни, Неъмат ака, ҳар қандай гап-сўзларимга чек қўйиб, икки оғиз сўз билан бошламоқчиман: «Адабиётимиз бир умрбоқий асар билан бойиганидан бениҳоя хурсандман».

— Э, устоз, Саид Аҳмад «Ёлғончи фаришталар»га ёзган сўнгги сўзку!

— Асарингиз ҳақида шундаҳ бўлак гапни бошқалар ҳам айтолмаса керак.

АДИБНИНГ ИХЛОСМАНДИ, БОЁВУТЛИК АБДУРАЗЗОҚ ЙЎЛДОШЕВ МАКТУБИДАН

Қадрли Неъмат ака!

«..Ёлғончи фаришталар»ни қанча вақтда ёзиб тугатгансиз? Назаримда бутун бир асарга кулгу пуркаб чиқиш ниҳоятда мушкул иш. Китобнинг исталган варағини очиб ўқиган киши камида бир куладида. Асарни ёзиб битиргунга қадар кетган вақт мобайнида юморга мойил кайфиятни, руҳни сақлаб туриш ҳам қийин бўлса керак? Мувозанатдан чиқариб юборадиган ташқи таъсирлар ҳам бўлади. Сиз нима дейсиз?»

— Неъмат ака, «Елвизак» ва «Суварак» қиссаларидан иборат «Ёлғончи фаришталар» романи (ҳа, бу асар роман!) тарихини билишдан аввал бир саволга жавоб бергайсиз: ҳажвчи адибга осон ва маза бўладими!

— Э-э, дарров мазадан гапирманг-да! Дунёда адиб, шоир аҳлига ҳеч маҳал «маза» бўлмаган. Ҳажвчига эса икки марта «бемаза». Негаки біровни кулдириш азал-азалдан қийин. Шу десангиз, бир ҳажвий қисса ёзгунча бошқа носирлар бир-икки романни битириб қўядилар. Келинг, энди сал ноўрин бўлса ҳам айтақолай: «Қаҳқаҳа» отлик китобимни ўқидингизми? Э, балли! Каминанинг энг яхши деса бўладиган битиклари шу китобга жамланган. Ўшанга неча сўм олдим? Ўн-ўн беш минг!? Э, йўқ, беш минг, холос. Ана сизга кулдиришнинг азобию унинг нарх-навоси! Ҳай, чекимизга иллатлар устидан кулиш, халқимизга гарттак табассум улашиш тушган экан, минг шукр деймиз. Лекин энг катта мукофотни оляпман, китобхонлар бисёр хурсанд. Бизга шу бас-да!

— Айтинг-чи «Елвизак» қиссасини ёзиш фикри сизда қачон туғилган, қандай туғилган! Ушбу фикр ижросига киришишингиз хусусида ҳам сўзласангиз.

— Бажонидил! Бухоро вилояти радио комитетида ишлаб юрган пайтларим эди. Тўрт-беш ҳикояларим чоп этилган, илк китобим чиққан дамлар. Бир қатор янги ҳажвлар ёздим. «Қоровул» ҳикоям радио орқали эшиттирилганда устоз Абдулла Қаҳҳор шифохонада эканлар. Эшитиб: «Бу йигитда кулги бор, ҳажвнинг кўзини топадиган экан» дебдилар.

Шу аснода адабиётшунос Озод Шарафиддинов билан Ғиждувонга борадиган бўлиб қолдик. Ўша киши мени йирикроқ ҳажвий асар ёзишга даъват этдилар.

Қўлимда беш-олтита эълон қилинмаган ҳикоялар бор эди. Уларнинг мавзуси бир-бирига яқинроқ эди. Келе, дедим, шу ҳикояларни бирлаштириб, сайқал берай, мабодо қисса ёқмаса яна ҳикоя ҳолида эълон қилавераманку!

Ҳай дедиму, белни боғлаб, ҳикоялар асосида қисса ёзишга ўтирдим. Илҳом билан иш бошладим, руҳим бирам енгил денг. Асар ўн кун ичида битди. Бу ўша «Елвизак» қиссаси эди.

Одатда ҳажвий асар жуда тез ёзилади. Лекин «хуржун» узоқ йиллар мисқоллаб тўлдирилади.

Қисса 1972 йилда босилиб чиқди. Устозлардан Одил Ёқубов, Озод ака ўқиди. Ҳатто нашриётга ички тақриз ҳам ёзибдилар. Ўзлари мен билан учрашиб қолганда айтдилар.

— Баракалла, яхши асар ёзибсиз, — деб чин дилдан табрикладилар.

— Негадир «Елвизак» «Шарқ юлдузи» ойномасида босилмади!

— Босишмоқчи эди. Қисқартириб беринг дейишди. Ўша замонларни яхши биласиз. Мен қисқартиришларига рози бўлмай қайтариб олиб кетдим. Яхши қилдим деб ўйлайман. Мабодо чиқса, китоб бўлиб чоп этилмаслиги мумкин эди. Замонни билардингизку!

АБДУРАЗЗОҚ ЙЎЛДОШЕВНИНГ МАКТУБИДАН

«Ёлғончи фаришталар»ни жуда кўп кишилар мендан олиб, ўқиб чиқишди. Қўлма-қўл юрди. Ҳатто олиб кетган Тошматдан сўраб борсам, ўқиб чиққанини айтиб, Эшматга бериб юборганидан хижолат бўлганлигини... ёзишим ортиқча. Аммо битта мардлик қилдим: шу китобни туманимиздаги шифохона кутубхонасига топширдим».

— «Елвизак»дан кейин «Суварак» қиссаси ҳам озмунча довруғ қозонмади.

— Довруғ довруғ биланку, лекин иккинчи китобни ёзиш осон кечмади. Ўзи шунақа бўлади: биринчи китоб ҳамиша тез битади, иккинчиси эса қийинчилик билан қоғозга тушади.

«Суварак»ни Тошкентда, Дўрмондаги ёзувчилар ижод уйида бошлаганман. Ялтада давом эттирганман, ниҳоят Бухорои шарифда нуқта қўйганман. У «Ёшлик» ойномасининг 2-сонидан бошлаб, уч-тўртта сонда эълон қилинди. Ойномада хизмат қилаётган ўртоқларга ҳали ҳам раҳматлар айтаман. «Мана бу ерини кўринг, мана бу ерини кўринг», — деб обдон пухталатишган. Оқибати ёмон бўлмади. Ўқувчиларимдан ҳали ҳам олиб тураман. Ҳар гал хат келганида бошим осмонга етади: демак асарим ўқилаяпти!

АБДУРАЗЗОҚ ЙЎЛДОШЕВНИНГ МАКТУБИДАН

«Баъзан «Ёлғончи фаришталар» ҳақида ўйлаганимда асар сизга социалистик реализм методими ёки фақат ўзингизгагина аён бўлган тазйиқлар бўлмаганида бу асарни бундан ҳам яхши, қойилмақом қилиб ёзган бўлардингиз деган хаёлга бораман...

...Баширжон жуда кўп «бош қаҳрамон»лардан ҳам кўра халқимизга фойда келтирди, десам, Баширжон билан ошна-оғайнигарчилиги бор экан-да, деб гумон қилмаслигингизни илтимос қилардим».

— Агар қарши бўлмасангиз, мен ҳам шу йигитнинг фикрига қўшиламан. Баширжон, албатта адолат юзасидан айтадиган бўлсак, жуда кеч яратилди. Лекин «ҳечдан кўра кеч яхши». Биз унинг қиёфасида жуда кўп иллатларни, шу иллатни келтириб чиқарган манқурт шахсларни, ҳатто бутун бир жамиятни кўрдик...

— Ана ўша шахслар — «Ёлғончи фаришталар», сўзи бошқаю иши бошқа кишилар. Кўнглим сезиб турибди, Зайнишевнинг ҳаётда прототипи, яъни асос бўлган кишиси борми деб сўрайсиз...

— Бўлмасам-чи, бундай мукаммал қиёфани кўриб-билиб, ўрганиб ёзмаса бўлмас.

— Баширжон Зайнишев бор ҳаётда. Бир эмас, икки, беш, ўн, боринги юз одамдир у. Чунки мен жуда кўплардан «бир чимдим,-бир чимдим» олиб уни шу ҳолга келтирганман. «Елвизак»нинг сўз бошисида: «Менинг қаҳрамоним Баширжон Зайнишев ҳаётда кам учрайдиган шахс. Топилса бир вилоятда битта топилади, бўлмаса ўша ҳам йўқ» деб ёзгандим. Шу ерга келганда янглишган эканман. Республикамизнинг ҳамма жойларидан хат келади: «...Баширжон Зайнишев бизнинг қишлоқда бор», «Худди шу одам биздаги идорада ишлайди», «Бизнинг томонларга кўп келар экансизда, бўлмаса Зайнишевни бунча ишонарли қилиб ёзолмасдингиз, ўша одам бизнинг вилоятни чангини чиқариб ётибди».

— «Елвизак» ўзига хос кўзгу бўлибди-да, Неъмат ака!

— Нечук бундай фикр?

— Ҳамма шу кўзгуда Баширжон Зайнишевларни кўриб-билиб олганда.

— Э, шундоқ, шундоқ! Баширнинг ҳомийси Шамси Тўраевич ҳам ҳаётдаги хамиртурушлардан бунёд бўлган кулча дейман. У ўзидан юқоридагиларга «узатиб», пастдагилардан «олади». Чунки унинг ҳаёти шунга қурилган. Пастдаги суваракларнинг биттаси Баширжон. У ҳар турли кавак-касмалаклардан топиб, костюмидаги «чуқур-чуқур чўнтакларига» солиб келади, «отахони»га хизмат қилади... Ўзи эса қўл остидагилар билан қай йўсинда муомала қилади — буни таъкидлашнинг ҳожати йўқ...

— Хусусан, Қирмизхону Қиёмхон билан!..

— Қирмизхоннинг ҳаётда омади йўқ. Муштипар. Лекин яхши яшашни орзу қилади. Баширжон Зайнишев билан алоқаси, Қиёмхонга турмушга чиқиши ҳам шу орзунинг мевалари. Қиёмхон қабилидаги одамлар ҳар қадамда учрайди. Уларга хушомад қилиш учун сал каттароқ одам бўлса бас.

— Вафо аттор-чи! У ҳам йиғмами!

— Отам Амин бува, умрлари узоқ бўлсин, косибчилик қилардилар. Иши тушиб, уларнинг олдига каттаю кичик келарди. Вафо аттор бир кишининг образи, келинг, номини айтмай. У киши Бухоронинг жинкўчаларида атторчилик қиларди. Ҳатто қатиқни ҳам пуфлаб ичарди. Эҳтиёткор, кўп бор оғзи куйган эди-да... Вафо аттор эътиқоди йўқ кимсаларнинг юмористик қиёфаси десам тўғри бўлади.

АБДУРАЗЗОҚ ЙЎЛДОШЕВНИНГ МАКТУБИДАН

«...Бир гал «Ёлғончи фаришталар»ни фильм қилсанглар бўлмайдими қабилида мактуб йўллаганман. Қарздорлик бурчи мени бунга ундаган, қолаверса, китоб ушламайдиганлар ҳеч бўлмаганда ойнаи жаҳон орқали бир мириқиб дам олишларини истаганман, холос.

Назаримда «Ёлғончи фаришталар»га эртароқ нуқта қўйгандексиз. Ҳеч бўлмаганда Баширжон қамоққа тушганда ҳам бугун чиқиб келарди. «Аслинг отдир — чопарсан, аслинг итдир — қопарсан» деб бежиз айтишмаганку. Ҳеч бўлмаганда Ашурчик катта бўлиб қолгандир!..»

— Сиз ихлосмандингизнинг бу сўзларига қандай қарайсиз, Неъмат ака!

— Раҳмат шу йигитга. Менга жуда кўп мактублар йўллади. Лекин «Ёлғончи фаришталар»ни кино қилишни ўзим истамадим. Чунки Зайнишевнинг барча «хислатлари» экранга кўчмайди. Кинонинг ўзига хос қонунлари бор, қоидалари бор. Мабодо шов-шув бўлса бахай, муваффақият қозонмаса-чи? Унда яратган образим нурсизланиб кетмасмикан?

— Қиссанинг давомини, яъни учинчи китобини ёзиш масаласига ҳам шундай қараяпсизми! Ахир китобхонлар сизга мавзуларни айтиб туришибдику...

— Мавзуни айтиш бошқа, уни ёзиш бошқа... Учинчи китобни ёзиш масаласида менда ҳам ният йўқ эмас. У ёзиладими йўқми, буни келажак зиммасига қўяйлик. Ҳозирча гапларим шу.

— Раҳмат, Неъмат ака. Барибир Баширжон Зайнишев тирилишидан умидвормиз. Дилингизга илҳом, қаламингизга қувват берсин.

— Иби, ёз деб айтопсизми? Вақти бор деёпман-ку!

— Ҳай, саломат бўлсак ўша кунга етармиз. Баҳай акажон!

— Иншоолло.

«Ёлғончи фаришталар» хусусидаги суҳбатга нуқтани ҳам устоз адиб Саид Аҳмаднинг икки оғиз сўзи билан қўяман: «...Бундай асар яратиш учун ёзувчида катта талант билан бирга фаол, куюнчак гражданлик виждони ҳам бўлмоғи керак. Неъмат Аминовнинг ана шу фазилатлари асар саҳифаларида яна бир бор ярқираб кўринди».

Суҳбатни Темур УБАЙДУЛЛО ёзиб олди.

Ўтмишдан бир ҳангома

ГЎШАНГАДА

ИБРОҲИМ уйланадиган бўлди. Қиз ҳам топила қолди. Замон одати, қиз кўриш қаёқда? «Онасини кўриб — қизини ол». Бировнинг фарзанди, ёмон деб бўладими? Кўрмас, шолмас, сассиқ кекирдак эмас. Буни кўрганлар гувоҳ. Хуллас, тўй!

От миниб, жиғали салла ўраб эл-юртни тўйга айтиб юрган Иброҳимнинг дили бир оз ғаш. «Келин қандай экан?» деган ўй ичини таталайди. Тутқаноғи йўқми, юзи сепкил эмасми? Чўлоқмасмикан? Паранжининг ичида бир қулоч у ёққа, бир қулоч бу ёққа бориб келадигани бўлса нима қилади?

Никоҳ ҳам ўқилиб, тўй ҳам ўтиб, куёвнавкарлар бошига тўн ёпинган Иброҳимни ичкарига — гулхан атрофида сочқи сочилаётган ҳовлига узатишди.

Олти қават гўшанга кўрпачасида ўтирган Иброҳим хотинлар қуршовида кириб келаётган келинни кўриш учун пардани қия очди. Лекин рўмолга ўраниб олган келинни кўриб бўлмайди.

Ораларидаги ёшгина жувон гўзаллиги билан ажралиб, чарос кўзларини гўшангага тиккан. Иброҳим маҳлиё — қани энди келин ҳам шундай гўзал бўлса!

Тортишмачоқда ким ютганини билмади. Ўргатилгандек ҳозир келиннинг олдига бориб пешонасини силаб, оёғини секингина босиб даст кўтариб олиш керак. Янганинг имоси билан Иброҳим гўшангадан чиқиб келиннинг олдига етмай, бояги жувоннинг олдига келиб тўлиқ кўкрагига урилай деди-ю, таваккал қилиб аёлнинг белидан қучиб хотинларнинг ҳай-ҳайига ҳам қарамай, гўшангага олиб киради.

— Вой, вой, куёв ўлгур жинними?

— Янгаси, қаерга қараяпсиз?

— Вой ўлай, — янга юзини бармоқлари билан чизди. — У эмас келин, бошингиз айландими?

— Шуниси ҳам бўлаверади.

Жувон хандон ташлаб кулганича Иброҳимнинг қўйнидан сирғалиб чиқади.

Иброҳим қараса, хотинсиз қоладиган. Яна бошидаги тўнни тўғрилаб орқага қайтади.

Икки букилиб бошига рўмол ташлаб олган келиннинг ёнига келганда, унинг ҳам янгаси ўқитган эканми, куёвнинг оёғини босиб оламан, деб бир қадам ташлаб гиламга йиқилди. Иброҳим эса йиқилганнинг туришини кутмай, қоп кўтаргандек ердан ола гўшангага орқаси билан олиб киради.

— Куёв довдираб қолибди, қудалар, кечиринг.

— Ёшда ҳали.

Патнисда тўққизлар тортилди. Ҳамма ўзи билан овора. Гўшангада келин бурчакка қисилган, рўйхуш бермай ҳурпайиб олган, юзини очмайди.

— Ҳой, хурмача қилиқни кўрсатдингиз, энди келинга қаранг, — дейди янга жаҳл билан.

— Хўп, қани бир пиёла чой ичинг.

Иброҳим манзират қилади, келин жим. Иброҳим олдига келган бир лаган чучварани «олинг» дейди-ю, бир ўзи паққос туширади. Шўрвасини шимириб юмшоқ нон билан тозалаб қўлига чойни олиб гап опқочади:

— Жуда ширин бўлибди... Нима, соқовмисиз?

— Ўзиз соқов.

— Йўқ, мен карман, икки қулоғим чиноқ-да.

— А?!

Келин юзидаги пардасини очиб қарайди. Ҳар тугур. Иброҳим енгил нафас олади. Келин бинойидек — оқсариқдан келган, пўсти юпқа ўрикдек юмшоқ бўлса керак.

— Алдоқчи экансиз?

— Рост.

— Кейин, нега кеннойимни кўтардингиз? — сўради бутун воқеани айтгани уялиб.

— Қаердан билай, сизни танимасам...

Куёв янга гўшанганинг пардасини очиб, икки ёшнинг қўш тўтидек иноқлашаётганини кўрди-да, нариги чеккадаги келин янгага:

— Ёшларни ўз ҳолига қўяйлик, қани дастурхонга қаранг, — деди.

Иброҳим хотинлик бўлиб бўйнига тўрва-халта тушди.

Акбар ЮНУСОВ.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 11

● УзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Энг митти Гном». Мультфильм.
18.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Истиқбол».
19.00 «Давр ва сиёсат». «Озодлик» радиостанцияси Ўзбек шўъбаси бўлимининг раҳбари Ёқуб Тўрон билан суҳбат.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Сурхон». Телефильм.
20.00 «Ҳулкар». Телеойнома. Адабиётшунос Иброҳим Ғафуров олиб боради.
21.00 «Ахборот».
21.25 Санъат усталари ва ижрочи ёшлар концерти.
22.45 «Маллаеоч малика». Бадиий фильм («Ленфильм»).
00.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Ассалому алайкум» (такрор.).
19.30 «Ёдиома». Абдулла Қодирий.
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.10 «Жонланган тош». Телефильм.
20.25 «Шаҳар юмушлари».
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 «Мени она кетинг». Бадиий фильм (Одесса киностудияси).

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!
Профилактика муносабати билан душанба, 11 ноябрь куни МТ — «Орбита IV» кўрсатувлари соат 7.00 дан 13.30 гача УзТВ I канали орқали намойиш этилади.

● МТ «Орбита IV»

7.00 «Тонг».
9.35 «Икки заранг дарахти». Мультфильм.
10.10 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Хачирлар» (Мексика).
10.15 «Экологик бумеранг». «Джамбори-91»нинг махсус сони.
11.15 «Орнамент» ансамбли ижро этади (Тверь).
11.30 «Кўприк». Ҳужжатли фильм.
12.00 Футбол шарҳи.
12.30 ТСН.
12.50 Б. Березовский чалади (фортепиано).

* * *

14.45 «Ён дафтар».
14.50 «Телемикст».
15.35 «Бу бўлган... бўлганди...».
15.55 «Картина». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия («Мосфильм»).
17.15 Болалар соати (француз тили дарси билан).
18.15 «Бозор қонунларига биноан».
18.45 Милиция кунига бағишланган концерт.
21.30 Информацион программа.
22.10 Милиция кунига бағишланган концертнинг давоми.
22.55 «Муз устида миллион» хоккей турнири. «Алиса кубоги». Финал. Танаффус пайтида — ТСН.
01.35 Муаллифлар ойнаижаҳони.
03.20 ТСН (сурдо таржимаси билан).
03.35 «Картина». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.

● МТ «Дубль IV»

8.00 Ишбилармон кишининг тонги.
9.00 Эрталабки бадантарбия машқлари.
9.20 Итальян тили.
9.50 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
10.35 «Рус маданияти ҳақида суҳбатлар». 9-кўрсатув.
11.15 Рязань Давлат рус халқ хорининг концерти.
11.45 «Торонтодаги мўъжиза». Илмий-оммабоп фильм. Канада шаҳарларидан бирида ҳордиқ чиқариш маркази ҳақида.
12.00 Мусаввир Ю. Гобанов. «Нафасиден табиий».
12.30 Телевизион ахборот тижорат кўрсатуви.
13.00 «Кузьма Поклоннинг тақдири». Ҳужжатли фильм.
14.00 «Тревога». Телевизион бадиий фильм («Лентелефильм»).
15.15 «Фёдор Достоевский». Телефильм.
15.45 Давлат телерадиоси Катта симфоник оркестрининг концерти.
16.30 «Шаҳар шовқин-суронидан узоқда... вилоятдан қараганда». Ёш ижарачиларнинг муаммолари.
17.00 «Телевизион мусиқий абонемент».
17.45 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
18.15 Теннис. «Кремль кубоги».
19.30 «Инсон ҳуқуқлари ҳақида».
19.45 «Қирралар». Бадиий-публицистик кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 Хабарлар.
20.50 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.05 «Бешинчи ғилдирак». Бадиий-публицистик кўрсатув.
22.50 «Йўлдагилар учун». Ҳужжатли фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 Хабарлар.
23.50 Россия телевизион театри. Ф. М. Достоевскийнинг «Ўйинчи»си Совет Армияси Марказий академик театри саҳнасида. (Ёзувчи туғилган куннинг 170 йиллигига).

Сешанба, 12

● УзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Жонсарак». Мультфильм.
18.20 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
18.50 «Бунёдкор».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Ўсмир ва қонун».
20.20 «Камолот сари». Қўзивой Отажонов.
21.00 «Ахборот».
21.25 «Спортлото».
21.30 Экран таништиради. «Ўзбектелефильм» студиясининг «Ўлмас мерос» фильми премьераси ҳақида.
22.00 Э. Мусаев, Э. Раимов. «Харидоргир йигит». Телеспектакль.
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

Ўқув кўрсатувлари

10.30 Физика. Ёруғлик интерференцияси ва дифракцияси.
11.00 «Матонат». Телефильм.
11.10 «Қадриятларни излаб». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ёш олимларининг фалсафий ўқишлари.
11.30 Жуғрофия. Тупроқ ва унинг аҳамияти.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Суҳбатга чорлаймиз».
19.35 «Ёнғиндан эҳтиёт бўлинг!».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларида.
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 «Кинонигоҳ».
24.00 «Пульс». Хабарлар.

● МТ «Орбита IV»

7.00 «Тонг».
9.35 Болалар соати (француз тили дарси билан).
10.35 Г. Телеман. Ля минор концерти.
10.55 «Муз устида миллион» хоккей турнири. «Алиса кубоги». Финал. 3-давр.
11.35 «КТВ-1» ҳамда Франс интернациональ канали таништиради: «Бретанлик тоғавачча». Бадиий фильм. «Полиция участкаси» сериясидан (Франция).
12.30 ТСН.
12.45 Мультфильм.
12.55 «Момоҳаво». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Минск).

* * *

14.25 Биржа янгиликлари.
14.40 «Ён дафтар».
14.45 «Телемикст».
15.30 «Савдо растаси». Тижорат хабарномаси.
15.45 «Николай Озеров ҳузурида меҳмонда».
16.15 «Картина». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
17.35 Мультфильм.
17.45 «Чемпионлар билан биргаликда».
18.00 «Болалар мусиқий клуби».
18.45 «Қизиқувчилар олами».
19.00 ТСН.
19.15 Шеърият лаҳзалари.
19.25 «Дахлдорлик». Чернобиль фожиасининг оқибати ҳақида телефильм премьераси (Минск).
20.15 «Ринг-Бенд». Европа чемпионати. Хотин-қизлар. Томскдан кўрсатилади.
20.30 «КТВ-1» ҳамда Франс интернациональ канали таништиради: «Бретанлик тоғавачча». Бадиий фильм. «Полиция участкаси» сериясидан (Франция).
21.30 Информацион программа.
22.10 МТ хазинасидан: «Театр учрашувлари».
23.45 ТСН.
24.00 «Кўк кўзли соддадил киши». С. Прокофьев ҳақида фильм-фантазия.
01.20 «Мусиқий башорат».
01.50 Епископ Василий Родзянко билан суҳбатлар. 19-кўрсатув.
02.15 «Картина». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.

● МТ «Дубль IV»

9.00 Эрталабки бадантарбия машқлари.
9.15 Француз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
9.45 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
10.15 «ТелеЭКО» журнали.
10.45 Ю. Нагибиннинг муаллифлик кўрсатувлари. «Иннокентий Анненский».
11.50 Мультфильм.
12.00 «Бешинчи ғилдирак». Бадиий-публицистик кўрсатув.
13.45 «Турғайлар». Телевизион бадиий фильм (Рига киностудияси).
15.00 «Мастера России» оммавий куйлар рус оркестрининг концерти.
15.55 Ритмик гимнастика.

* * *

17.45 Рус камер хори.
18.15 «ТелеЭКО» журнали.
18.45 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
19.45 «Узоқ Шарқ». Телекўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 Хабарлар.
20.50 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.05 Махсус тижорат хабарномаси.
21.15 Ҳужжатли фильм.
22.05 «Қарсаклар». В. Леонтьев концертида.
22.30 «Янги пигмалион». Танлов кўрсатуви.
23.25 Эълонлар.
23.30 Хабарлар.
23.50 «Октябрь». Мустақиллик йили» («Октябрь» журнали таништирилади).

Чоршанба, 13

● УзТВ I

8.00 «Ахборот».
8.25 «Соғлом бўлай десангиз».
8.35 «Ғилон». Телефильм («Ўзбектелефильм»).
8.45 «Ягона оилада». Наманган вилояти А. Навоий номли жамоа хўжалиги ҳақида.
9.20 Дилрабо концерт.
10.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Тележарида».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 Мультфильм.
18.30 «Сиҳат-саломатлик».
19.00 «Чорвадор».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Турғун Алиматов ижро этади». Фильм-концерт.
20.00 «Мерос». Ҳайратий. Видеофильм премьераси.
21.00 «Ахборот».
21.25 «Дард қадри». Ўзбекистон халқ артисти Ҳамза Умаров.
22.15 «Парвоздаги турна». Бадиий фильм («Мосфильм»).
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

Ўқув кўрсатувлари

10.30 Давлат ва ҳуқуқ асослари. Давлатимиз қандай бошқарилади! Давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари.
11.00 «У «Гиря»ни севарди». Телефильм.
11.30 Информатика. ЭҲМ қандай ишлайди!

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Спринт».
20.00 «Мусаввир Баҳодир Жалолов».
20.30 Касбимиз—соғлиқни сақлаш ва ишбилармонлик.
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 Кинокўзгуда ҳаёт.

● МТ «Орбита IV»

7.00 «Тонг».
9.35 «Чемпионлар билан биргаликда».
9.50 «Болалар мусиқий клуби».
10.35 «Остап Вишня ҳаётидан». Телевизион бадиий фильм премьераси (А. Довженко номли киностудия).
11.55 Мультфильмлар: «Кўрсичқон ҳайвонот боғида», «Кўрсичқон ва яшил юлдуз», «Кўрсичқон ва транзистор», «Кўрсичқон ва мусаввир».
12.30 ТСН.
12.45 Балет артистларининг концерти.
13.10 «Ватан, биз қайтиб келдик». Ҳужжатли фильм премьераси («КНФ»).

* * *

15.10 «Биржа учувчиси».
15.20 «Ён дафтар».
15.25 «Телебиржа».
15.55 «Ҳаёт кузи...».
16.10 «Картина». Телевизион бадиий фильм. 3-серия.
17.30 Болалар соати.
18.30 «Тбилиси. 1991 йилнинг октябри». Хроникал-публицистик фильм премьераси.
19.00 ТСН.
19.15 «Планета».
19.50 «Малахит қутича». Мультфильм.
20.10 «Остап Вишня ҳаётидан». Телевизион бадиий фильм премьераси.
21.30 Информацион программа.
22.10 В. Моцардо ижросида қадимий романслар.
23.15 Футбол. Европа чемпионатининг саралаш матчи. Кипр—СССР терма командалари. Кипрдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — ТСН (сурдо таржимаси билан).
01.00 Епископ Василий Родзянко билан суҳбатлар. 20-кўрсатув.
01.25 «Иоганн Себастьян Бах». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 1-фильм.
02.25 «Картина». Телевизион бадиий фильм. 3-серия.

● МТ «Дубль IV»

9.00 Эрталабки бадантарбия машқлари.
9.15 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
9.45 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
10.15 «Жаҳон бозорининг калити».
10.45 «Дала гуллари театри» (МДД талабалари театри ҳақида).
11.35 В. Беляев. «Заречная кўчаси». Вокал туркум.
12.00 «Асил ҳолича».
13.00 Ҳужжатли фильм.
13.10 «Муқаддас рус тупроғи». Вологда учрашувлари.
14.00 «Таваккал стратегияси». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия («Союзтелефильм»).
15.05 «Олтин аср» миссияси». Уч серияли телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 1-фильм («Союзтелефильм»).
15.40 Шимол халқлари миллий бадиий жамоаларининг концерти.

* * *

17.20 «Бозар» триосининг концерти (АҚШ).
17.50 «Биз яшаётган олам». Режиссёр В. Гладишев фильмлари. «Ҳовлимизнинг ташқарисида...». «Городец усталари» (Нижний Новгород).
18.30 «Жаҳон бозорининг калити».
19.00 Россиянинг парламент хабарномаси.
19.15 Жиноятлар ҳақида хабарлар.
19.35 «Асил ҳолича».
20.30 Хабарлар.
20.50 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.05 «Устоз сабоқлари». С. Прокофьев.
22.25 Мультфильм.
21.55 «Адабий ўқув, 1992 йил».
22.35 Фил Донахью кўрсатувлари. «Собиқ профессионал боксчилар».
23.25 Эълонлар.
23.30 Хабарлар.
23.50 Баскетбол. Европа чемпионати. СССР — Англия. Эркаклар. «Динамо» Спорт саройидан кўрсатилади.

Пайшанба, 14

● УзТВ I

8.00 «Ахборот».
8.25 «Соғлом бўлай десангиз».
8.35 «Баҳосиз дарс». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия).
9.45 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Севимли саройимиз». Бухоро шаҳар Кашшофлар уйи тўгараги аъзоларининг чиқиши.
18.55 «Алифбо сабоқлари». II босқич.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Нафосат» жаридаси саҳифаларида.
20.20 «Ки сен ҳам ҳур туғулғонсен». 2-кўрсатув (такрор.).
21.00 «Ахборот».
21.25 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Чархпалак» ёки «Бахтингдан кўр». 8-кўрсатув.
22.05 «Имконият». Бадиий фильм («Мосфильм»).
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

Ўқув кўрсатувлари

10.30 Ботаника. Хужайраларнинг ўсиши ва бўлиниши.
11.00 «Качканар». Телефильм.
11.30 Ўзбек адабиёти. Фитратнинг ҳаёти ва ижоди.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Бўстонлиқда олтин куз».
19.00 «Бу оқшомда» кўрсатуви.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда» кўрсатувининг давоми.
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 «Кинонигоҳ».
24.00 «Пульс». Хабарлар.

● МТ «Орбита IV»

7.00 «Тонг».
9.30 Болалар соати.
10.30 «КТВ-1» ҳамда Франс интернациональ канали таништиради: «Тартевэн ғойиб бўлди». Бадиий фильм. «Полиция участкаси» сериясидан (Франция).
11.30 Мулоқот алифбоси.
12.15 ИИВ маълумотларига кўра...
12.30 ТСН.
12.45 Мультфильм.
12.55 Футбол. Европа чемпионатининг саралаш матчи. Кипр—СССР терма командалари. 2-тайм. Кипрдан кўрсатилади.

* * *

14.35 «Бридж». Телебиржа.
15.05 «Телемикст».
15.50 «Бугун ва ўша пайтларда».
16.20 «Филипп Траум». Телевизион бадиий фильм. 1-серия («Ленфильм») — «Совэкспортфильм», Чехословакия фильм экспорти ҳамда «Краткий фильм» студияси иштирокида).
17.25 «Кубань тўйи».
18.00 «Қизиқувчилар олами».
18.15 ИИВ маълумотларига кўра...
18.30 «Виртуози Москви» Давлат камер оркестри чалади.
19.00 ТСН.
19.15 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
20.00 «Келажакка биргаликда». Ахборот-публицистик телефильм премьераси.
20.30 «КТВ-1» ҳамда Франс интернациональ канали таништиради: «Тартевэн ғойиб бўлди». Бадиий фильм. «Полиция участкаси» сериясидан.
21.30 Информацион программа.
22.10 «Киносерпантин».
23.40 ТСН.
23.55 «Илҳом манбалари».
00.55 И. Тальков хотираси.
01.40 «Акамнинг тўйи». Телевизион бадиий фильм (Свердловск киностудияси).
02.50 «Биатлон. Асосий стартлар олдида».

● МТ «Дубль IV»

9.00 Эрталабки бадантарбия машқлари.
9.15 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
9.45 Испан тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
10.15 «Здоровье» (сурдо таржимаси билан).
10.45 «Петербургда қурилган тушлар». Ф. М. Достоевский.
11.30 Мультфильмлар: «Ажойиб қўнғироқча», «Чол ва турна».
12.00 «Дуэль». Дам олиш кўрсатуви.
12.45 «Чистие прудидаги уй». Р. Биков маркази.
14.10 «Таваккал стратегияси». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
15.25 «Олтин аср» миссияси». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 2-фильм.
15.55 А. Скарлаттининг беш сонатаси.
16.15 Ритмик гимнастика.

* * *

17.45 Билимдонлар учун машқ.
18.15 «Здоровье» (сурдо таржимаси билан.)
18.45 «Мулоқот-анжуман».
19.15 Деҳқонларга тааллуқли масала. «Расталар».
19.45 «Қирралар». Бадиий-публицистик кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 Хабарлар.
20.50 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.05 «Бешинчи ғилдирак». Бадиий-публицистик кўрсатув.
22.55 РСФСР Олий Кенгашининг сессиясида.
23.25 Эълонлар.
23.30 Хабарлар.
23.50 «Юлдузлар порлаганда...». А. Миронов номли қўшиқлар фестивалида.

Жума, 15

● УзТВ I

8.00 «Ахборот».
8.25 «Соғлом бўлай десангиз».
8.35 «Болалар». Бадиий фильм («Мосфильм»).
10.10 «Оила ва жамият» рўзномаси саҳифаларида.
10.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Доктор Айболит». Мультфильм.
18.20 «Сув қадри».
18.55 «Таълим ва маданий мерос».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Мумтоз куйлардан концерт.
20.20 «Маърифатнома».
21.00 «Ахборот».
21.25 «Ижод саҳифалари». Ўзбекистон халқ шоири Шукрулло таваллудининг 70 йиллигига бағишланган адабий кеча.
22.50 «Қўш қопқон». Бадиий фильм. 1-серия (Рига киностудияси).
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

Ўқув кўрсатувлари

10.30 Зоология. Балиқлар. Халқ хўжалигидаги аҳамияти, муҳофаза қилиш.
11.00 «Москва бўйлаб». Телефильм.
11.30 Биология. Биосферада моддаларнинг ва энергиянинг ўзгариши.

* * *

АШХОБОД КЎРСАТАДИ:

17.00 «Ғунча».
17.35 «Новости».
17.45 «Фан ва замон».
19.30 Дутор тароналари.
19.50 «Анна пенди».
20.00 «Туркманистон».
20.15 Кичкинтойлар, сизлар учун!
20.30 Ёдгорликлар муҳофазаси — умумхалқ иши.
21.00 «Туркманистон».
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 К. Сейтлиев номли маданий оқартув техникуми ўқувчиларининг концерти.
23.00 «Дашрабат». Чоржўй вилояти Дўстлик ноҳиясидаги Ленин номли жамоа хўжалиги меҳнат аҳли ҳақида.

● МТ «Орбита IV»

7.00 «Тонг».
9.35 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
10.20 «Бўёқ ўғрилари». Мультфильм.
10.40 «Оила». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм премьераси («Грузияфильм»).
11.05 Москва триоси чалади.
11.30 «Илҳом манбалари».
12.30 ТСН.
12.45 «Шарқ афсоналари маржони».
13.20 «Эшикжон, очил». Телевизион ҳужжатли фильм.

* * *

14.40 «Ён дафтар».
14.45 «Шерик».
15.15 Биржа янгиликлари.
15.45 «Филипп Траум». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
16.50 Бевосита мулоқот.
17.20 Болалар учун фильм. «Медео учрашувлари». Телевизион бадиий фильм («Қозоқфильм»).
18.30 Украина Президент сайловларига тайёрланмоқда.
19.00 ТСН.
19.15 Шеърият лаҳзалари.
19.20 «Инсон ва қонун».
20.05 «Оила». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм премьераси.
20.30 «ВИД» таништиради: «Мўъжизалар майдони».
21.30 Информацион программа.
22.10 «ВИД» таништиради.
01.40 ТСН.
01.55 Катталар учун мультфильмлар.
02.20 Рақслар, рақслар, рақслар. «Россия-91» бал рақслари ижрочилари II халқаро танлови. Нижний Новгороддан кўрсатилади.

● МТ «Дубль IV»

8.00 Ишбилармон кишининг тонги.
9.00 Эрталабки бадантарбия машқлари.
9.15 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
9.45 Инглиз тили. «АҚШ оилавий альбоми».
10.15 Билимдонлар учун машқ.
10.45 «Тунда ким ўроқ ўради?». Беш ёшида кўришдан қолган деҳқон В. Филипповнинг тақдири ҳақида ҳужжатли фильм.
11.15 «Шўх мушукча». Мультфильм.
11.20 «Адам Смит бойлиги дунёси».
12.00 Криминал канал. «Мутлақо махфий».
12.55 Мусиқий коллекция.
13.15 «К-2» таништиради.
14.00 «Таваккал стратегияси». Телевизион бадиий фильм. 3-серия.
15.10 «Олтин аср» миссияси». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 3-фильм.
15.35 Карло Гоцци. «Уч апельсинга муҳаббат».
17.15 «Ойнинг орқа томони». Мультфильм.
17.25 «Вертикаль». «Фахрий дирижёр». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Таллинн).
17.55 «Россия тароналари» телерадиотанловининг дипломанти «Веснянка» ансамбли ижро этади (Смоленск).
18.15 «Адам Смит бойлиги дунёси».
18.45 Деҳқонларга тааллуқли масала. «Расталардан сўнг».
19.15 Россиянинг парламент хабарномаси.
19.30 Шахсий фикр.
19.40 Унутилиб кетган қадимий...
20.25 Эълонлар.
20.30 Хабарлар.
20.50 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.05 «Иккинчи Рус инқилоби». Олти серияли телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 2-серия (Би-Би-Си).
22.00 Мусиқий коллекция.
22.10 РСФСР Олий Кенгашининг сессиясида.
22.40 Театр оқшоми. В. Жук раҳбарлигидаги Петербург «Тўртинчи девор» театри. Танаффус пайтларида — (23.25) — Эълонлар. (23.30) — Хабарлар.

Шанба, 16

● УзТВ I

8.00 «Ассалому алайкум».

*

9.00 «Қора капитан». Бадиий фильм (А. Довженко номли киностудия).
10.25 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
11.15 «Дўстлик» студияси кўрсатади. «Сорбон».
12.15 «Ҳуқуқ ҳаётимизда».
12.45 «Истиқбол йўлида». Қашқадарё вилояти «Нишон» қоракўлчилик давлат хўжалиги иш тажрибасидан.
13.05 «Водий хандалари».
14.20 «Ёшлар муаммолари». Бевосита мулоқот.
15.05 «Замин саховати».

* * *

18.00 «Дайди тўтиқушнинг қайтиши». Мультфильм.
18.15 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
19.00 Ўзбек тилини ўрганамиз.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Депутат минбари». Ўзбекистон халқ депутати Урол Утаев.
20.05 «Мусиқа жавони».
21.00 «Ҳафтанома».
22.00 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Ҳамшаҳарлар».
23.00 «Қўш қопқон». Бадиий фильм. 2-серия.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

9.00 «Савту калом». Адабий-мусиқий кўрсатув.
9.55 Кинопрограмма.
10.35 «Мушкетёрларнинг қойилмақом саргузаштлари». Мультфильм.

* * *

17.40 «Навид».
17.45 «Мушкетёрларнинг қойилмақом саргузаштлари». Мультфильм.
19.00 «Новости».
19.15 «Ҳунар симу зар». Ёшлар учун кўрсатув.
20.00 «Ахбор».
20.20 А. Қаҳҳор. «Тобутдан товуш». Телеспектакль.
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 «Тобутдан товуш» телеспектаклининг давоми.

● МТ «Орбита IV»

7.00 «Капитанлар ороли». Мультфильм. 1 ва 2-фильмлар.
7.30 Ритмик гимнастика.
8.00 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
9.00 ТСН.
9.15 «Байкалда куз». Телевизион мусиқий фильм.
9.30 «Китобхона».
10.30 Тонгги дам олиш кўрсатуви.
11.00 Экологик шарҳ.
11.15 «Мусиқий дўкон».
11.45 «Ҳамдўстлик» видеоканали.
13.00 Режиссёр С. Колосов фильмлари. «Тайинланиш» («Мосфильм»).
14.25 «Тадбиркор». Ишбилармон кишиларнинг телеклуби.
15.40 ТСН.
15.55 Эртаклар ва саргузаштлар оламида. «Руслан ва Людмила». Бадиий фильм 1 ва 2-сериялар («Мосфильм»).
18.25 Теннис. «Кремль кубоги». Мусобақа якунлари.
19.30 «Ажойиб шаҳар Москов». Олти серияли телевизион ҳужжатли фильм. 4-серия.
20.00 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм премьераси. 20-серия.
20.25 Я. Сибелиус. «Ғамгин вальс».
20.30 «Кузги бахт». Телевизион бадиий фильм премьераси (Польша).
21.30 Информацион программа.
22.10 Давлат Марказий концерт залининг 20 йиллигига бағишланган концерт. Танаффус пайтида — ТСН (сурдо таржимаси билан).
01.40 «Брикмилдаги жанжалли воқеа». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар (Свердловск киностудияси).

● МТ «Дубль IV»

8.30 Эрталабки бадантарбия машқлари.
8.45 Ёшлигимиз мусиқаси.
9.30 Мультфильм.
9.45 М. Вайнль. «Кломадиус». «Илҳом» театр-студияси спектаклининг премьераси (Тошкент).

*

11.30—13.30 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

«Рангинкамон» (тожик тилида).

*

13.30 «Чистие прудидаги уй». Р. Биков маркази. «Қуриқчи». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
16.00 Педагогика ҳамма учун.
17.00 «Петербург могиканлари». И. Смоктуновский.

*

17.30—19.40 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

«Даврлар алоқаси». Публицистик кўрсатув.
«Ўтмишга саёҳат». Видеофильм. 3-серия (уйғур тилида).

*

19.40 «Познер ва Донахью». АҚШдан ҳафталик кўрсатув.
20.30 Хабарлар.
20.50 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.05 «Моцарт йили». Мусиқий коллекция.
21.35 «Санъат усталари». З. Гердт таклиф этади.
22.20 Эстрада томошалари.
23.00 Хабарлар.
23.20 «А» кўрсатувлари.
00.20 Баскетбол. Европа чемпионати. Болгария—СССР. Болгариядан кўрсатилади.

Якшанба, 17

● УзТВ I

8.00 «Ҳафтанома» (такрор.).

*

9.00 «Сирли най». Жумҳурият қўғирчоқ театрининг спектакли.
10.00 Араб тили.
10.30 «Ҳужжатли экран». Кинокўрсатув.
11.15 «Жамоат ташкилотларида».
11.45 Инглиз тили (такрор.).
12.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Танаффус». Ёшлар учун кўрсатув.
13.30 «Йўлингиз бехатар бўлсин». Фарғона вилоятидаги 9-автокорхона иш тажрибасидан.
14.00 «Деҳқон ва замин».

* * *

15.55 Футбол бўйича СССР кубоги. «Пахтакор» — «Металлург» (Липецк). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ўзбекистон» телевизион киножурнали.
17.50 «Катта саёҳат». Мультфильм.
18.00 «Шоирлар — болаларга».
18.30 Халқаро студентлар кунига. «Талабалик йилларим».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Навоий гулшани». А. Навоий асарлари жаҳон халқларининг тилларида.
20.20 «Якшанба оқшомида».
21.00 «Ахборот».
21.25 «Изро Малаков куйлайди». Видеофильм премьераси.
22.25 «Шошилинч чақирув». Бадиий фильм («Мосфильм»).
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ:

9.05 «Кичик дўстларнинг саргузаштлари». Мультфильм. 1-фильм.
9.25 «Қирғизча сўзлашишни ўрганамиз».
9.55 «Кичкинтой, сенинг эртакларинг».
10.15 «Қизил мактаб». Кичкемин қишлоғидаги биринчи мактаб ҳақида телеочерк.

* * *

18.05 «Кичик дўстларнинг саргузаштлари». Мультфильм. 2-фильм.
18.25 Эълонлар.
18.35 «Кекса эман эртаклари». Телевизион бадиий фильм (рус тилида).
19.40 Оқин ва комузчиларнинг республика танлови.
20.30 Н. Байтемиров таваллудининг 75 йиллигига. «Соз дийкани».
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 Кечки видеосалон. «Яшил дўзахга парвоз (АҚШ, рус тилида).

● МТ «Орбита IV»

8.30 Спорт ҳамма учун.
9.00 ТСН.
9.20 «Спортлото» тиражи.
9.35 «Севги изҳори».
9.50 «Эрта саҳарлаб».
10.35 «Ватан хизматида».
11.05 «Тонг юлдузи».
12.05 «Саёҳатчилар клуби».
13.05 «Қишлоқ янгиликлари».
14.05 «Марафон-15».
15.05 «Халқ драма театри». Телевизион ҳужжатли фильм.
15.45 «Пи» белгиси билан».
17.15 «Ер — она маканимиз». Фототанлов.
17.20 «Ёқмаса, ўчириб қўйинг».
18.05 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Марҳумнинг пойафзали» (Англия).
18.10 «Халқаро панорама».
18.40 «Уолт Дисней таништиради...».
Якшанба кинозали
19.30 «Салом, ўртоқлар!». Ҳужжатли фильм премьераси («ЦСДФ»).
20.00 МТ экранида биринчи марта. «Ўлиш учун ҳали жудаям ёшман!». Бадиий фильм (АҚШ).
21.30 Информацион программа.
22.10 Хоккей. СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Спартак». 2 ва 3-даврлар.
23.25 ТСН (сурдо таржимаси билан).
23.40 Телевизион спорт кечаси.
00.40 «Бир бенефис тарихи». Бари Алибасовнинг «На-на» томошалари.

● МТ «Дубль IV»

8.30 Зарядкага сафланинг!

*

8.45—11.05 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

«Интерспорт».
«Яна бир бор меҳр-шафқат ҳақида».

*

11.05 Болалар учун кўрсатув.
12.05 Биз билмаган Россия. «Ўзлигингни тингласанг...». Санъаткор С. Егоров.
12.25 «Қора икра».
12.55 «Концертино». Нижний Новгороддаги ансамбль.
13.20 «Жаримага тушганлар». Ҳужжатли фильм.

*

15.00—17.30 ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

«Бизнен мирас» (татар тилида).
«Меҳмон» (қозоқ тилида).
«Ўтмишга саёҳат». Видеофильм. 4-серия (уйғур тилида).

*

17.30 Дмитрий Маликов билан учрашув.
18.20 Л. Андреев. «Иуда искариот». Телевизион спектакль премьераси.
19.25 Россиянинг парламент хабарномаси.
19.40 «К-2» таништиради.
20.25 Эълонлар.
20.30 Хабарлар.
20.50 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.05 «Иккинчи Рус инқилоби». Телевизион ҳужжатли фильм. 2-серия.
22.00 Санкт-Петербург балети. 1-қисм.
23.00 Спорт кўрсатувлари.
23.25 Эълонлар.
23.30 Хабарлар.

1992 йил учун «Оқшом»га обуна давом этмоқда. Йиллик обуна нархи—25 сўм 68 тийин, ярим йилга—12 сўм 84 тийин. Нашр кўрсаткичи—64690.

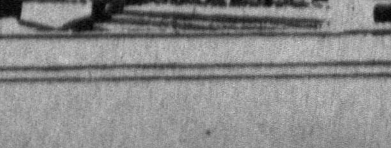

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Эълонлар ва тижорат хабарларини Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни эълонлар бўлими тайёрлаган. Маълумотлар ва эътирозлар учун телефон: 33-81-42.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, ГСП, Тошкент «Правда» рўзномаси кўчаси, 41.

78.478 нусхада чоп этилади. Нашр кўрсаткичи 64690. Буюртма 6283. Босмага бериш вақти 11.30. Босмага берилди 12.15. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10